

**Nagyszénási Czabán Samu
Általános Iskola**

5931 Nagyszénás, Táncsics u. 24/1.
Tel.: 06-68/681-303

OM: 028334

Tehetségpont

czaban.altisk.nszenas@gmail.com
www.nszenas-iskola.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV

2023.

TARTALOM

AZ INTÉZMÉNYI PADAGÓGIAI PROGRAM AJÁNLÁSA	4
1. Iskolában folyó nevelő-oktató munka	5
1.1. Alapelvek, értékek és célok, feladatok és eszközök	5
1.1.1. Az eredményes tanulás segítése	8
1.1.2. Rugalmas átmenet segítése az óvoda-iskola között	8
1.1.3. Hit- és erkölcsstan	9
1.2. Fejlesztési területek és nevelési célok	9
1.2.1. Az erkölcsi nevelés	9
1.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	9
1.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	9
1.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	10
1.2.5. A családi életre nevelés	11
1.2.6. A testi és a lelki egészségre nevelés	11
1.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	12
1.2.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	13
1.2.9. Pályaorientáció	13
1.2.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	13
1.2.10.1. Gazdasági, pénzügyi kultúra fejlesztése érdekében végzett tevékenységek	13
1.2.10.2. Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok	14
1.2.11. Médiatudatosságra nevelés	16
1.2.12. A tanulás tanítása	16
1.3. Feladataink a személyiségfejlesztés területén	26
1.3.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	26
1.3.2. Az alapképzések elsajátításának biztosítása	27
1.3.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	27
1.4. Szociális ellátások biztosítása	29
1.4.1. Mérési értékelési feladataink	30
1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	30
1.5.1. A pedagógus kulcsfontosságú szereplője a nevelési-oktatói folyamatnak.	30
1.5.2. Pedagógus elsődleges feladata	30
1.5.3. A pedagógus feladata a tanulás tanításában	32
1.6. Az osztályfőnök elsődleges feladata	33
1.6.1. Az osztályfőnök általános feladatai	33
1.6.2. Az osztályfőnöki munka területei	34
1.6.3. Az osztályfőnök feladata a tanév elején	34
1.6.4. Az osztályfőnök feladatai a tanév folyamán	34
1.6.5. Az osztályfőnök feladata a tanulmányi munka nyomon követése során	35
1.6.6. Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység	35
1.6.7. Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos tevékenységek	35
1.6.8. Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységek	35
1.6.9. Szülőkkal való kapcsolattartás	35
1.7. Gyermek és ifjúsági védelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység szociális hátrányok enyhítése	36
1.8. A tanulóknak az intézmény döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	36
1.10. A szülő a tanuló a pedagógus és az intézménypartnerei kapcsolattartásának formai együttműködésük formái, továbbfejlesztési lehetőségek	37
1.10.1. A szülővel fenntartott kapcsolatunkban a legfontosabb	37
1.10.2. Kapcsolat a fenntartóval	37
1.10.3. Kapcsolattartás a partnerekkel	37
1.10.1. KTÉRA Elektronikus napló	38

1.11.2. KRÉTA e-Ellenőrző	39
1.11.3. KRÉTA e-Ügyintézés	39
1.11.4. Mobil alkalmazások	40
1.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	40
1.12.1. A tanulók értékelési és osztályozási szabályában érvényesített szakmai alapvető jogelvek	41
1.12.2. Tanulók értékelési, osztályozási szabályozása	41
1.12.3. A tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályozási rendje következésképpen alakul intézményünkben	41
1.13. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei, a feltételei átvétel helyi szabályai	47
1.14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	48
1.15. Intézményi digitális munkarendi protokoll	49
2. HELYI TANTERV	54
2.1. Választott kerettanterv megnevezése	54
2.2. A helyi tanterv alkalmazásának alapelvei	54
2.3. Célokhoz a kapcsolódó szerkezet	55
2.4. Az iskolában az egyes évfolyamokon az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás	55
2.5. ISKOLAI HELYI TANTERV (2020)	55
2.6. Választható tantárgyak foglalkozások továbbá a pedagógusok közül történő választás szabályai	56
2.7. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányisegédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.	57
2.8. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	59
2.10. Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei	60
2.11. Magatartás és szorgalom ellenőrzése és értékelése	66
2.12. Házifeladatok kitűzésének elvei és gyakorlata	69
2.13. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	70
2.14. Mindennapos testnevelés biztosítása és a tanuló fizikai állapotának mérése	70
2.15. Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT)	70
2.16. Az iskolánk fejlesztési programja	70
2.16.1. Iskolánk egészségnevelés tevékenységének kiemelt hosszútávú pedagógiai célja	70
2.16.2. Iskolánk egészségnevelés tevékenységének feladatai	72
2.16.3. Környezeti higiénia biztosításának feladatait az alábbi módokon biztosítjuk	73
2.16.4. Családi életre nevelés feladatai	73
2.16.5. Egészségnevelés kiemelt területei	74
2.16.6. Egészségismeretek	77
2.16.7. Drogprevenció	78
2.17. A környezeti környezetvédelmi nevelési elvek nevelési céljaink	80
2.17.1. A környezeti nevelés alapelvei	80
2.17.2. A környezeti nevelés célkitűzései	80
2.17.3. A környezeti nevelés sajátos értékelési formái	81
2.17.4. A környezeti nevelés lehetőségei	82
2.18. Jutalmazási és büntetési rendszer	84
2.18.1. Iskolai jutalmazás formái	84
2.18.2. Iskolai büntetés formái	87
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV MÓDOSÍTÁSÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA	90

A nevelési-oktatási intézmény neve, székhelye: Nagyszénási Czabán Samu Általános Iskola
5931 Nagyszénás, Táncsics Mihály utca 24/1.
Iktatószám: *1616028331008/00922-1/2023.*
Ügyintéző: Godár Georgina
Ügyintézés hely és ideje: 5931 Nagyszénás, Táncsics Mihály utca 24/1.
Hétfőtől péntekig 08:00-16:00 óra között
Kunstár Hajnalka igazgató

Az irat aláírójának neve, beosztása:
Nevelési-oktatási intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

A Pedagógiai program nyilvánossága:

Papír alapon olvasható az alábbi helyeken:

- igazgatói iroda
- igazgatóhelyettesi iroda
- tanári szoba
- iskolai könyvtár

A Pedagógiai Programról ügyintézési időben az intézmény vezetőjétől és az igazgatóhelyettesektől lehet tájékoztatást kérni.

AZ INTÉZMÉNYI PEDAGÓGIAI PROGRAM AJÁNLÁSA

A szülő/gondviselő gyermekének kulturált, esztétikus, megfelelően felszerelt közoktatási intézményt, a gyermekeket szerető, a gyermekekkel együtt érző és gondolkodó pedagógusszemélyiségeket kíván. Ezért intézményünk olyan pedagógiai program alapján kíván dolgozni a jövőben, amely biztosítja ezt az itt tanuló gyermekeknek és szüleiknek.

Pedagógiai programunkban olyan célokat és feladatokat határoztunk meg, amelyek a lehetőségeink függvényében a személyiségközpontú gyermeknevelést részesítik előnyben. Nevelő és oktató munkánkban továbbra is meghatározó elemmé kívánjuk tenni a tanítási és tanulási tevékenységben a gyermeki és a pedagógusi sikerességet, a személyiség alkotó cselekvésében az eredményességet. Maximálisan törekszünk kielégíteni a társadalmi környezetében megjelenő iskoláztatási szükségleteket, a felzárkóztatás és tehetséggondozás egyéni igényeit.

Olyan értékekre alapozva kívánjuk végezni nevelő munkánkat a szülői házzal együttműködve, melyek tanulóinkat becsületes, szorgalmas emberré, a társadalom hasznos tagjává nevelik.

Készült a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény alapján, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6. részében foglaltak, továbbá a Nemzeti alaptantervet tartalmazó 110/2012. (VI. 4.) Kormány rendelet, valamint a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Kormány rendelet alapján.

Az iskolai munka feltételei

Személyi feltételek:

Tantestületünk létszáma igazodik a tanulói létszámhoz és struktúrához, 25-30 fő közötti. A kötelező továbbképzésre és a természetes változások együttes hatására alapozva törekszünk a 100%-os szakos ellátottság biztosítására. Pedagógus munkakörben nem pedagógus végzettségűt nem foglalkoztatunk. Megfelelő továbbképzési tervvel biztosítani kívánjuk az ismeretek karbantartását, a speciális igények kielégítéséhez szükséges képzettségek megszerzését.

Intézményünkben öt munkaközösség dolgozik, élükön a pedagógusok által választott munkaközösség-vezetőkkel.

Tárgyi feltételek:

Két épületben, 30 tanteremben és két tornateremben dolgozunk. A felső tagozat épületében kis alapterületen, de működik könyvtár. Állománya az igényeket kielégíti, gyarapítása folyamatos, a számítógépes nyilvántartáshoz a feltételek adottak.

A tantermek között két számítógépes szaktanterem van. Megfelelő szintű az audiovizuális technikai eszközökkel, illetve a tanári és a tanulói kísérleti eszközökkel való ellátottságunk.

Az iskola tanulói:

Tanulólétszámunk évente változó, 230 fő körül látszik stabilizálódni. Tanulóink döntő többsége helyben lakik, néhány fő jár be az Orosházához tartozó Kiscsákóról.

A létszámcsökkenés következtében kialakult a két párhuzamos osztály rendszere mellett az évfolyamonkénti egy osztályé is. A nem értelmi fogyatékos sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval együtt neveljük.

A napköziben várhatóan hosszabb távon alsó tagozaton hat csoport működtetésére lesz szükség, a felső tagozaton egy napközis csoportra.

Küldetésnyilatkozat

Iskolánk elkötelezett a tanulók nevelésében és oktatásában. Olyan szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges fiatalokat kívánunk nevelni, akik ismereteik, képességeik, személyiségi jegyeik, közösséghez való viszonyuk, szorgalmuk és munkakultúrájuk alapján elismerést vívnak ki önmaguknak, családjuknak, megállják helyüket az iskola elvégzése után, az elsajátított tudásuk értékálló és a kor igényeinek megfelelő.

Jövőkép

Az egyéni kompetenciák fejlesztésére épülő korszerű nevelés-oktatás módszereinek alkalmazásával iskolánkban legyen jellemző a tapasztalati tanulásból kiinduló gondolkodásra nevelés és tanítás, a felfedezett tanítás-tanulás, valamint a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés. Ezek mellett legyen jelen az aktív tanulás, egymás elfogadása, az együttműködés, a megújulás, az innováció és az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása.

1. Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka

1.1. Alapelvek, értékek és célok, feladatok és eszközök

A nevelési programunk elsődlegesen arra vonatkozik, hogy a programunkban meghatározott pedagógiai (nevelési és oktatási) alapelvek, értékek, célok és feladatok alapján hová, meddig kívánjuk, tudjuk eljuttatni tanítványainkat, illetve a tanulók különböző fejlődésű csoportjait.

A nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében olyan készségek, jártasságok kialakítása a célunk, amely az egész életen át történő tanulás képességét biztosítja. Képesek legyenek tanulóink a különböző forrásokból szerzett tudáselemek integrációjára, majdan önszervező tanulási folyamat megtervezésére.

A családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre nevelünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesztjük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járulunk hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Olyan szakmai-szellemi megújulás elérése a cél, amely eredményeként tanulóink felkészülnek az élethosszig tartó tanulásra, tanulási életútjukat nyomon tudjuk követni, és segítjük munkaerő-piaci esélyeiket.

A sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók esélyegyenlőségének, társadalmi, helyi integrációjának biztosítása. A versenyképes tudáshoz való hozzáférési lehetőség megteremtése.

A pedagógiai alapelveinkből következően kiemelt pedagógiai törekvésünk a komplex személyiségfejlesztés.

Célunk a nevelő-oktató munkánk folyamatában a tanulóinknak minél nagyobb lehetőséget biztosítsunk arra, hogy ne egymástól elszigetelt tantárgyakban, elkülönített ismeretekben, hanem szélesebb értelemben vett megoldandó problémákban gondolkodhassanak.

Gyakorlati pedagógiánk alapelveinek tartjuk, a jó iskolai belső légkör fenntartását, a tanulóinkat érő teljesítmény kudarcok számának minimálisra csökkentését, melyet velük együttműködve kívánunk elérni.

Hozzá kell járulnunk továbbá ahhoz, hogy az iskolai tanulmányok elvégzése után tanulóink képessé váljanak magasabb rendű összefüggések megismerésére és megértésére, a teljes életüket átszövő önképzésre és a szakképzésre.

Az Információs és Kommunikációs Technológiák komplex eszközzrendszerének fogadására alkalmas intézményi és pedagógiai környezet létrehozása.

Célunk és feladatunk, hogy tanulóinknak és a szüleiknek a tanulási és szociális-környezeti hátrányaikból eredő esélyegyenlőségüket növeljük tevékenységközpontú pedagógiával, élménypedagógiai módszerekkel, az iskolai bántalmazást megelőző technikák alkalmazásával.

Pedagógiai célunk, hogy iskolánkban a problémaközpontú tanítás, illetve a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedezettő tanítás-tanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés legyen a jellemzője az oktató és nevelőmunkánknak.

A 2020/2021. tanévtől továbbra előtérbe kerül az eredményes tanulás segítése, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása, a képesség kibontakoztatás támogatása, a hátránykompenzáció és az esélyegyenlőség.

Munkánkban fontos az együttműködés a szülővel/gondviselővel, a tanulók családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői/gondviselői vélemények, javaslatok befogadása, továbbá azok hasznosítása a hatékony nevelés-oktatásunk nélkülözhetetlen feltétele. Iskolánk meg teremti azokat a fórumokat, ahol a szülők/gondviselők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A Pedagógiai eljárásokkal segíteni kívánjuk, hogy

- harmonikusan be tudjanak illeszkedni, mikro- és makro környezetükbe,
- dönteni tudjanak reális továbbtanulásukról,
- megbízhatóvá váljanak,
- önértékelésük helyes irányban fejlődjön,
- megfelelő önfegyessel, szorgalommal, tisztességgel rendelkezzenek,
- törekedjenek a pontosságra, rendszeretetre, legyenek udvariasak, önállóak,
- tanítványainkban alakuljon ki a magas műveltség és jó szervezőképesség szükségletének igénye.

A kompetenciára épülő oktatási elvek alkalmazásával intézményünk távlati célkitűzéseinek tekintjük az alábbi kulcskompetenciák fejlesztését:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- A hatékony, önálló tanulás
- Az egész életen át tartó tanulás motivációjának megalapozása.
- A tudás alapú társadalom és gazdaság feltételeinek megteremtése, kultúrájának kialakulása.
- Versenyképes tudás, munkaerő-piaci boldogulás feltételeinek megteremtése.

A 2020/2021. tanévtől felmenőrendszerben az alábbi, a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák fejlesztését valósítjuk meg:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia

- A kompetenciafejlesztés legfontosabb multidiszciplináris (tantárgyakon átfelölő) törekvései
- A kognitív ismeretanyag megértetése és alkalmazása, közvetítjük az alapvető, tudományos igényességű ismereteket.
 - Saját egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
 - Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
 - Közvetítjük az egyetemes emberi erkölcsi, etikai értékeket.
 - Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népekkel szembeni tolerancia.
 - A demokratikus magatartásformák kialakítása, a helyes és elvárható társadalmi magatartási, viselkedési normák kialakítása és formálása.
 - A Föld globális problémáinak (pl. környezetszennyezés) megértése.
 - A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk (verbális, vizuális, audiovizuális, informatikus) értelmezése, feldolgozása.
 - Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
 - A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete és gyakorlása.
 - Oktatási és nevelési feladataink eredményességének növelése érdekében az intézményi IKT eszközöket mind a pedagógusok, mind a tanulók tanulásszervezési gyakorlatában tegyük mindennapos használatúvá. Ennek érdekében az eszközök beillesztését a nevelési, oktatási tanulási folyamatainkba a tantárgyi, tanítási programjainkon keresztül érvényesítjük.

1.1.1. Az eredményes tanulás segítése

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az eredményes tanulást segíteni kívánjuk egyénre szabott tanulási lehetőségekkel úgy, hogy fejlesztjük tanulóink

- logikus gondolkodását,
- kommunikációs képességét, érvelő-kérdező technikáját,
- aktív tanulással manuális képességét;
- folyamatos tanulási igényét, az élethosszig tartó tanulásra való felkészülés szükségletét;
- döntési készségét;
- érdeklődését mások, a világ dolgai iránt;
- egészséges életmód iránti igényét;
- akaraterejét;
- hiányosan működő egyéni és társas képességét;
- nemzeti identitását, haza iránti elkötelezettségét, hogy értelmes, kritikus, kreatív állampolgárok legyenek.

Tanulási környezet

Az eredményes tanulást segíteni kívánjuk

- a tanulási környezet egészséges, szép, otthonos kialakításával,
- rugalmasan és gyorsan átalakítható bútorzattal
- szélessávú internettel hozzáféréssel és informatikai eszközökkel
- sokszínű, változatos tevékenységrendszerrel,
- az olyan légkört, amelyben tanulóink otthon érezhetik magukat.

1.1.2. Rugalmas átmenet segítése az óvoda-iskola között

A tartalomcsökkentésre vonatkozó célkitűzéseknek megfelelően az alsó tagozat 1. és 2. évfolyamaiban az új tananyag feldolgozása és a megelőző ismeretek ismétlése, gyakorlása a 45 perces tanórai időtartam 2/3 részében, tehát 30 perc alatt megvalósulhat, a fennmaradó

időt pedig játékos módon lehet felhasználni. A tanórából fennmaradó 15 percnyi időtartamot a pedagógus módszertani szabadságát figyelembe véve és el nem vitatva a tanulók érdeklődéséhez, fáradtságához, igazodva töltsék szabad játékkal, aktív tevékenységgel.

1.1.3. Hit- és erkölcsstan:

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak hit- és erkölcsstan oktatást szervezhetnek. A hit- és erkölcsstan oktatáson való részvétel a szülők/gondviselők nyilatkozata alapján a tanulók számára kötelező.

1.2 Fejlesztési területek és nevelési célok

1.2.1. Az erkölcsi nevelés

A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás nemcsak tájékozottságukat gyarapítja, hanem erkölcsi ítéliképességüket is segíti. Így válnak képessé különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen között. Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

1.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

1.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

1.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Azon képességeit fejlesztjük, melyek alkalmassá teszi arra, hogy megelőzze és megállítsa az iskolai bántalmazás minden formáját. Az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész

folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok, értékközvetítések:

A demokratikus iskola működését a magyar alkotmányban, valamint az emberi és gyermeki jogok chartáiban rögzítettek szabják meg. Tanítási gyakorlatunkban az értékek egyensúlyára törekedve egy állampolgári eszménykép körvonalait vázoljuk fel.

Ennek megfelelően az értékek öt csoportját határozzuk meg:

- A biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke)
- A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia)
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség)
- A humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei),
- Az én harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önművelés).

Az iskola egyik kiemelt pedagógiai törekvése az alapvető erkölcsi és etikai értékek közvetítése, amelyek a tanulói "énkép" kialakításának nélkülözhetetlen eszközei.

A nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megismertetése átszövi a cél-, feladat- és követelmény-rendszer mindhárom szakaszát.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az iskolai életben való részvétel meg kell, hogy tanítsa a tanulókkal, a konfliktusok hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikák gyakorlását. Ezáltal válhatnak a tanulók képessé a felelősségteljes gazdálkodásra, a logikus érvelésre, melyek alapvető elemek a demokratikus viselkedésminták kialakulása szempontjából.

Iskolai szinten fontos feladat az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgár nevelése. Segítjük tanulóink aktív állampolgárrá válását minőségi és korszerű tanítás- és tanulásszervezési eljárásokkal, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlatával az alábbiak szerint:

- Erőszakmentes gondolkodás kialakítása az alapvető emberi jogoknak, a társadalmi együttélés szabályainak, a demokrácia értékeinek ismerete, tisztelete, betartása mellett.
- A megfelelő képességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek és az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének, a konfliktuskezelésnek, a humanitárius segítségnyújtásnak, az együttműködésnek a képessége), beállítottság (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) és motiváltság kialakítása.
- Kitzűzött céljainkat szem előtt tartva rendezzük meg a tanév során diákprogramjainkat, a humanitárius célokat is igyekszünk minél közelebb hozni tanulóinkhoz.
- Az iskolai környezet megóvása, szépítése, gazdagítása érdekében közös programokat szervezünk pedagógusok – diákok – szülők/gondviselők részvételével.
- A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. Intézményünk tanulói részt vesznek a Lázár Ervin Programban

a fenti Kormányhatározatnak megfelelően. A Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Az iskolai közösségfejlesztésnek – az előbbi közösségfejlesztési feladatok megvalósítása érdekében – intézményünkben három szintjét foglalmazzuk meg:

1. Az iskolai összközösségi szint, amely területen a nevelőtestületnek és a diákönkormányzatnak kitüntetett szerepe van.
2. Az osztályszintű közösségi terek, melyek lehetővé teszik az egyéneknek a közösségi technikák megismerését és működtetését.
3. A kisközösségek szintje (mikrocsoportok), amely lehetővé teszi az egyének intim szférájában megjelenő igényeinek közösségi szintre való átvitelét.

1.2.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a tanulóknak és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

1.2.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A családdal együttműködve fel kell készíteni a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A környezet és egészség egymástól elválaszthatatlan fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

A fiatalok életvitelüket elsősorban minták követésével alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok példamutató életmódja. Egy pedagógus az egész személyiségével nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartása tükrözzé azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk. Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét.

Az intézmény, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az intézményi környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában. Fontosnak tartjuk, hogy az intézményi egészségfejlesztés hatékonyság esetében figyelembe kell venni a következő tényezőket is: az adott település adta lehetőségeket, a társadalmi összetételt, az aktuális intézmény rejtett tantervét, az intézmény atmoszféráját és a rendelkezésre álló erőforrásokat. Ezeknek fényében egy olyan intézményi egészségfejlesztő programot igyekszünk összeállítani, amelynek alapvető jellemzője az, hogy a helyzetfelismerést követően a programcsomagot nem készen és kívülről kapja az

intézmény, hanem a rendelkezésre álló erőforrások, lehetőségek felhasználásával, belső indíttatásból formálódik.

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - a szexuális fejlődés területén.

Egészségfejlesztési programunk fontos feladata az egészséges életmódra való nevelés erősítése, amely nem egy - egy tantárgy kizárólagos feladata, hanem az integráció során beépül valamennyi képzési terület tartalmi, fejlesztési elképzeléseibe.

A mentálhigiénés problémák kezelése és megoldása, a családi értékek megőrzésére való törekvés a tanulói tevékenységek fejlesztésének általános eleme.

Az iskola egészségfejlesztési tevékenységének feladatai:

- a. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- b. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelési órák, játékos egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon, az iskolai sportkör foglalkozásai, úszásoktatás a 2-8. évfolyamon.
 - az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek
 - a biológia, az egészségtan, az ember- és társadalomismeret, a technika tananyagának feldolgozása
 - az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök (együttműködünk a Gondozási Központtal szakember biztosítása céljából)
 - az egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, iskola fogorvos, védőnő) segítségének igénybevétele (osztályfőnöki órák megtartása, szűrővizsgálatok lebonyolítása)
 - az iskolafogászat szolgáltatásainak igénybevétele
 - az osztálykirándulások keretében az egészségnevelést szolgáló programelemek szervezése
 - az Egészségnap programjának tanévenkénti lebonyolítása
 - az osztályfőnöki órák keretében megtartott drogprevenciót szolgáló foglalkozások megtartása (Szociális Otthon Rehabilitációs Részlege, Rendőrség, Egészségfejlesztési Iroda stb.)
 - az egészséges táplálkozás megismertetése a gyakorlatban, annak gyakoroltatása
 - gyógytestnevelési foglalkozások szervezésének segítése

1.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos

olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

1.2.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Arra törekszünk, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

1.2.9. Pályaorientáció

A tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest az intézménynek a tanulóval és szülővel/gondviselővel együttműködve átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. A felnőttkor szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció, amelynek általános célja, hogy segítse a tanulók iskola- és pályaválasztását. Összetevői:

- az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése,
- a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utak, lehetőségek, alternatívák megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján,
- tudatosítani kell a tanulóknál, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra,

Hozzá kell járulnunk ahhoz, hogy az iskolai tanulmányok elvégzése után tanulóink képessé váljanak magasabb rendű összefüggések megismerésére és megértésére, a teljes életüket átszövő önképzésre és a szakképzésre.

Ezért programunk szorgalmazza a teljes iskolai időt átfogó, tudatos és megtervezett, a tanulói képességeket maximálisan figyelembe vevő pályaorientációs pedagógiai stratégiát, összhangban a Nemzeti Alaptantervre épülő kerettantervben megjelölt követelményekkel.

1.2.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaikat, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

1.2.10.1. Gazdasági, pénzügyi kultúra fejlesztése érdekében végzett tevékenységek:

- Tantárgyi lehetőségeket kihasználva, a nevelési feladatokba integráltan a gazdasági, pénzügyi ismeretek és összefüggések tanításával képessé tesszük tanulóinkat a világgazdasági folyamatok megértésére.
- A demokrácia, az életképes piacgazdaság működtetéséhez, fenntartásához a javakkal okosan gazdálkodni képes egyéneket nevelünk.
- Anyagi biztonságra törekvő, a gazdaság világára nyitott, értékteremtő állampolgári attitűddel rendelkező, a globális versenytérben is helytállni tudó, ésszerű, tudatos fogyasztói magatartás és felelősség kialakítására törekszünk.

1.2.10.2. Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezte, hogy minden állampolgár fogyasztóként a következő alapvető jogokkal rendelkezik:

- az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga
- a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólásjoga
- a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés- oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők/gondviselők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányában ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti-értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- **Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:** Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.
- **Ökológiai fogyasztóvédelem:** Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
- **Környezettudatos fogyasztás:** kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásai gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- **Fenntartható fogyasztás:** A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok.
- használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei - és egészsége - ne kerüljenek veszélybe.
- **Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem:** Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás lehetőségei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

- Tantárgyközi projektek (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz)
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)

- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők/gondviselők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők/gondviselők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

1.2.11. Médiatudatosságra nevelés

A tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

1.2.12. A tanulás tanítása

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.

A fenti célok elérése érdekében feladataink:

- *a problémamegoldó gondolkodás kialakítása, az információk értelmezésének és feldolgozásának segítése*

Napjaink információs folyamatai az iskola számára az adatok minőségi szűrését is jelentik. Ennek érdekében szükséges a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

Az iskolához és a tanulóhoz érkező nagy mennyiségű információ értelmezése és feldolgozása, a kialakított kompetenciák (képességek - képességek - jártasságok) működtetése a tehetségek felismerését, gondozását és fejlesztését kívánja meg.

Mivel a tanuló ennek a folyamatnak alkotó részese, ezért kreativitása és innovációs törekvései fontos építőkövei a tanítás - tanulás szakaszának.

A tanulóknak lehetőséget kell biztosítani a multidiszciplináris megközelítésre, hogy ne egymástól elszigetelt tantárgyakban, elkülönített ismeretekben, hanem szélesebb értelemben vett megoldandó problémákban gondolkodhassanak.

- új tanulászervezési eljárások, pedagógiai módszerek, foglalkoztatási formák, pedagógiai szolgáltatások, programok

Az alább felsorolt eljárásokat, módszereket, formákat, szolgáltatásokat és programokat az intézmény a kötelező és választható tanórai, tanórán kívüli, szabadidős és egyéb foglalkozásai, egész napos nevelési-oktatási tevékenységei során önállóan, vagy más intézményekkel (pl. köznevelési, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, egészségügyi, szociális, sport, civil stb.) közösen együttműködve az adott tevékenység, nevelési-oktatási cél elérése érdekében valósíthatja meg. *(A fogalom-meghatározásokhoz felhasznált források az EU-s, HEFOP, TÁMOP és TIOP, EFOP projektek pályázati útmutatói, az azokhoz készült egyéb szakmai anyagok és állásfoglalások.)* Az adott tevékenység jellegétől függően az így megtartott foglalkozások beszámíthatóak a tanulók tanévi feladatainak teljesítésébe (pl. pedagógiai projektek, erdei iskola, tábor, külföldi tanulmányutak, pályázati mobilitások stb.).

Az EFOP 3.3.5-17-2017-00038 azonosító számú „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Békéscsabai Tankerületi Központnál” elnevezésű projektben foglaltak szerint a szakmai programok során a nem formális és informális tanulási módszereket alkalmazzuk, hangsúlyt fektetve az **élményalapú tanulási módszertan megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására.**

Amennyiben központi anyagi forrás rendelkezésre áll, tematikus napközis és tematikus bentlakásos programokat valósítunk meg, amelyek igazodnak a NAT-ban megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz, a tanulók szociális, személyes és társas kompetenciáinak fejlesztéséhez. Bevezettük, és továbbra is alkalmazzuk a kompetenciafejlesztést célzó tanulási eljárásokat. Megerősítjük a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúrát és tevékenységet a mindennapi pedagógiai gyakorlatban, az inkluzív nevelés módszertanának alkalmazásával.

Az EFOP-3.3.7-17-2017-00011 azonosító számú „Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a Békéscsabai Tankerületi Központ intézményeiben” elnevezésű projekt célja:

Módszertani fejlesztés, ezen belül az iskolán belüli informális tanulás olyan állandó tematikájának és tartalmainak kidolgozása, amely illeszkedik a köznevelési intézmény pedagógiai, szocioökonómiai, kulturális adottságaihoz, lehetőségeihez és környezetéhez, és amely több éven át keretet biztosít a Nemzeti Alaptantervhez és a köznevelési intézmény pedagógiai programjához kapcsolódó, tanórán kívüli élménypedagógiai módszerekkel támogatott tanulási alkalmak lebonyolításához.

A továbbiakban is szervezünk tematikus napokat és heteket, valamint tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat, amelyek megvalósítása során nagy hangsúlyt fektetünk a tapasztalati tanulásra, az élményalapú oktatásra, a már meglévő tudás, ismeret gyakorlati hasznosítására.

Intézményeink nevében az EFOP-3.1.6-16-2017-00045 „Mindannyian mások vagyunk” A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése a Békéscsabai Tankerületi Központban pályázat keretében olyan módszertani anyagok kerültek kidolgozásra, amelyek a többségi iskolákban tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek sikeresebb integrációját hivatottak elősegíteni.

Iskolánk mindenkori törekvése, hogy előmozdítsa a sajátos nevelési igényű tanulók minél sikeresebb iskolai előmenetelét, az esetleges lemorzsolódás megakadályozva. Az egyéni bánásmód, az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő órai munka tervezéséhez, a

legoptimálisabb tanulásmódszertan kiválasztásához, valamint a rehabilitációs célú ellátás megvalósításához nyújt segítséget ez a módszertan.

Intézményünk a Pedagógiai program mellékletét képezően a 2021/2022 tanévtől az alábbi módszertan bevezetésével egészíti nevelő-oktató munkáját:

- **Módszertani útmutatót az autizmus spektrum zavarral élő gyermekeket befogadó óvodák és általános iskolák számára**

A módszertan segíti az intézmény pedagógusait az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók sikeresebb integrált nevelésében-oktatásában.

A tanulók pedagógiai jellemzésével előmozdítja azok jobb megismerését, a megfelelő bánásmód kialakítást, a protetikusan környezet és a szükséges segédeszközök használatát.

Módszertani ajánlásokat tartalmaz a problémás viselkedés kezeléséhez, a kortárs közösségbe történő beilleszkedés segítéséhez.

Új tanulásszervezési eljárások, módszerek fogalma:

A) Projektoktatás, pedagógiai projekt:

Valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása.

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik. Minden projekt végtelen és egyedi, hiszen a problémák nem elvontan jelennek meg, hanem a gazdag valóságukban. Nincs két egyforma projekt, hiszen más környezetben, más gyerekek, más pedagógusok dolgoznak rajta.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell történjen: Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a pedagógus motivációja és segítsége, tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyezete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a pedagógusi és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a pedagógusok irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

B) Témahét:

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és

iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulás-szervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a kereszttantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak. Élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzés, meghatározott témában.

C) *Téma nap:*

Adott napon az iskola (vagy legalábbis bizonyos korcsoportok) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik a lehető legkomplexebb módon. Élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzés, meghatározott témában.

D) *Oktatási program = Programcsomag: Oktatási program, (pedagógiai rendszer)*

A tanítás-tanulás megtervezését-megszervezését segítő, választható dokumentumok, szakmai eszközök rendszere. Beszélhetünk átfogó, egy vagy több műveltségi területre, tantárgyra kiterjedő programokról. A pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők.

1. *Kerettanterv:* tartalmazza a tantárgy céljait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli és az időben elrendezi a tananyagot. Ennek változata a programtanterv.
2. *Pedagógiai koncepció,* mely összefoglalja, esetleg elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.
3. *Modulleírások:* részletes leírást adnak egy-egy téma feldolgozásának menetéről, mindenképp a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.
4. *Eszközi elemek,* amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:
 - (a) információhordozók: tankönyvek, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, CD-k stb.,
 - (b) feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,
 - (c) a kettő kombinációi: szoftverek stb.
5. *Értékelési eszközök,* amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények, a tanulói fejlődés ellenőrzését és értékelését.
6. *Továbbképzési programok,* melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására.
7. *Támogatás:* tanácsadás és programkarbantartás a fejlesztő műhely részéről.

A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

E) *Moduláris oktatás, moduláris taneszköz:*

A tananyag kisebb, önmagában koherens részei a modulok, melyek az egyes tanórák anyagánál általában nagyobb, de a tanterv egészénél kisebb egységek. A modulok a tananyag egészén belül, azzal összehangoltan saját, jól átlátható követelménnyel rendelkeznek, azonos didaktikai elveket kell, hogy kövessenek.

A modulok önmagukban koherensek, vagyis egy témakört, témát tartalmaznak, azonban a témakörök, a témák szerveződésének logikája eltérő modultípusokat hozhat létre. A modulok sorrendje és egymásra épülése nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárasi utakat kell kínálni a kidolgozott modulokhoz, melyekhez bizonyos eszközi elemek

szorosan kötődnek. Ilyenek például a kompetenciafejlesztő oktatási programokhoz szervesen tartozó programtervek, a csomag eszközi (pedagógusok-tanulói) elemei, az értékelési eszközök.

A modulok úgy épülnek fel, hogy ismeretanyaguk és gyakorlatsoraik teljes egészében lefedik a feldolgozandó tartalmat, vagy kisebb-nagyobb terjedelmű elemként beépíthetők a hagyományos tanulási-tanítási folyamatokba is. A modulárisan építkező tananyag elrendezés az iskola tanórai kereteit túllépve felkínálja a tanórán kívüli tevékenységeket, az élet különböző területén hasznosítható alkalmazást, a közvetlen gyakorlati kipróbálást. A modulok kapcsolatban állnak egymással, melyben a legfontosabb az egész és a rész kapcsolata, valamint azok alá, mellé és fölérendeltségi viszonya.

Az oktatási programok elemi egységekből (modulokból) felépülő jellege lehetővé teszi az egységek többféle csoportosítását, az alkalmazás flexibilitását, vagyis a sorrend és a tananyagmennyiség hozzáigazítását a pedagógiai szükségletekhez és a helyi igényekhez. A választható modulok rendszere azt jelenti, hogy mind a pedagógus, mind a diák számára váltási lehetőségeket biztosít: egyes modulok szabadon változtathatók a tanulási-tanítási folyamatok aktuális és távlatos szükségletei szerint. Szintezett feladatrendszert alkotnak, melyek lehetővé teszik az egyazon tartalmi területen belüli differenciált képességfejlesztést, és a tanulók egyéni ütemű előrehaladását, ezen túl a nagyobb egységeket átfogó tanítási szakaszok (epochák) beillesztését a tanítási-tanulási folyamatba az egy témához tartozó összefüggések hatékonyabb feltárására.

Ennek érdekében az oktatási programok több felhasználási lehetőséget, többféle bejárési utat kínálnak, amelyek között az epochális feldolgozás lehetőségét biztosító átfogó szakaszok is szerepelnek a hagyományos, a kötött heti óraszámmal működő eljárások mellett.

A moduláris felépítés felkínálja az új tantervi irányok és képzési tartalmak tervezésének nyitott lehetőségét, ugyanakkor a régi elemek felhasználását is.

A modulrendszerű képzés jól felszerelt tanulási környezetet kíván (iskolai könyvtár, információ források, informatikai eszközök aktív használata stb.) és fejlett taneszközparkot.

Szükséges a modulok időről – időre történő szakmai és pedagógiai felülvizsgálata, a tantervi szintű korrekciók elvégzése.

A *modulleírás* nem más, mint részletes leírás egy-egy téma feldolgozásának menetéről, a módszertani lehetőségekről, a tanulói tevékenységekről, és az ajánlott eszközökről.

F) Bajnokságok:

Több alkalomból álló sport, ügyességi stb. rendezvények sora, amelynél a győztes az összesített eredményben elért helyezés alapján kerül kihirdetésre.

G) Drámaóra:

Drámapedagógus közreműködésével adott korcsoportnak a drámajáték eszközeit felhasználva problémamegoldásra vagy nem formális tanulásra ad eszközöket, technikákat 1-1,5 óra időtartamban.

H) Drámapedagógiai foglalkozás:

(TIE Theatre in Education) színházzal nevelő művészeti forma, a színház és a drámapedagógia eszközeit komplex módon kezelő, a nézők cselekvő résztvevővé tételére épülő, legalább két óra időtartamú, meghatározott életkorú csoportnak szóló, alacsony résztvevői létszámmal tartott foglalkozás.

I) Filmklub:

Filmvetítéssel egybekötött filmértelmezésre irányuló beszélgetés, a mozgóképkultúra értő közönségnevelésére irányuló foglalkozás.

Filmművészettel kapcsolatos beavató foglalkozások:

a filmművészet jelentős alkotásaira kidolgozott filmalkotásokat feldolgozó tematikus, több óra időtartamú foglalkozás. Elsődleges cél: a tanulók audio-vizuális kommunikációs ismereteinek bővítése. Másodlagos cél: a médiafogyasztás során ért impulzusok értő feldolgozása.

J) Mesterkurzus:

Az alapfokú művészeti iskolák, művészeti középiskolák, egyetemek művészeti tagozatai, művészeti intézmények, civil szakmai szervezetek által szervezett hangszeres továbbképző tanfolyamok. A kurzusokon résztvevő fiatalok neves hazai és külföldi művésztől tanulhatnak, léphetnek fel, illetve alkothatnak velük együtt, életre szóló élményt és tanulmányaik folytatásához való inspirációt szerezve ezáltal.

K) Múzeumpedagógia:

A múzeumpedagógia oktató, nevelő és ismeretterjesztő céllal közvetíti a látogatók számára a múzeumokban felhalmozott tudást és ismereteket, az életkori sajátosságoknak és a célcsoportnak megfelelő módszerekkel. A múzeumpedagógiai tevékenységek célja, hogy a múzeumok gyűjteményei, kiállításai értelmezhetővé és hasznosíthatóvá váljanak a látogatók, jelen pályázat keretében kiemelten a formális oktatásban részt vevő gyermek- és ifjúsági korosztály számára.

L) Műhelygyakorlat:

Egy-vagy több alkalommal, múzeumi és/vagy a témával magas színvonalon foglalkozó szakemberek közreműködésével megvalósuló, olyan képzési forma, mely során egy-egy – a múzeum által ajánlott, illetve a résztvevők által igényelt, javasolt, elfogadott témakör részletes megtárgyalása történik korszerű didaktikai módszerekkel (különösen előtérbe helyezve az egyéni tapasztalást, konzultációt, véleménynyilvánítást) kiscsoportos formában.

M) Színház-pedagógiai projekt:

Színházzal és színházra nevelő forma a színházi művészeti nevelés részeként a színház, mint a problémamegoldás, konfliktuskezelés eszköze lép fel. A projekt része a színházi előadás és a konfliktusfeloldó foglalkozás is.

N) Tábor:

A tábor több napos, összefüggő, azonos résztvevői körrel zajló, képzéssel összekötött vagy anélkül szervezett szabadidős rendezvénysorozat.

O) Táncszínházi beavató program:

Táncszínházra közönséget nevelő forma, táncelőadás feldolgozását a művészeti ág megismerést segítő konkrét előadáshoz kapcsolódó, célkorosztályhoz szóló foglalkozás.

P) Tehetség gondozás, fejlesztés:

A tevékenység személyre szabott képzési lehetőség egy-egy területen kiemelkedő képességgel rendelkező diák(ok) számára.

Q) Tematikus foglalkozás:

Alap és középfokú iskolák kötelező iskolán kívüli, tanórákhoz kapcsolódó délutáni rendszeresen ismétlődő tevékenysége.

R) Zenepedagógiai projekt:

Az iskolai művészeti nevelés kiegészítésére kreatív foglalkozások keretében szolgáló ismeretterjesztés és készségfejlesztés; legalább két óra időtartamú, meghatározott életkorú csoportnak szóló, alacsony résztvevői létszámmal tartott foglalkozás.

S) Szakkörök:

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról, a felmerülő igények és lehetőségek figyelembevételével, minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

T) Iskolai sportkör:

Az iskolai sportkörnek tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Működését saját szervezeti és működési szabályzatban rögzíti. Együttműködhet sportegyesületekkel a tehetségek kiválasztásában, megfelelő felkészítésükben.

U) Versenyek, vetélkedők, bemutatók:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, amelyeket rendszeresen megrendezünk. Emellett ezek a tevékenységi formák az iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre való felkészülést is szolgálhatják.

A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a szakmai munkaközösségek, illetve a pedagógusok végzik. A tanévre tervezett versenyeket, vetélkedőket a szakmai munkaközösségek munkatervei rögzítik.

V) Tanulmányi kirándulások:

Az osztályfőnök a tantervi követelmények teljesítése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztálya számára tanulmányi kirándulást szervezhet.

A tanulmányi kiránduláson a tanulók részvétele önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek/gondviselőknek kell fedezniük. Tanulmányi kirándulás, tanítási időben csak akkor szervezhető, ha azon az osztály tanulóinak legalább az 50%-a részt vesz.

W) Szabadidős foglalkozások:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők/gondviselők, a szülői szervezet anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeum-látogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel a tanulók részére önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek/gondviselőknek kell fedezniük.

X) Iskolai könyvtár:

A tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti a tanítási napokon látogatható könyvtár, amelynek működési rendjét könyvtári működési szabályzat szerint történik.

Y) Iskolai énekkar:

Az iskola az ilyen irányban tehetséget mutató felsős tanulók részére énekkart szervez. Az énekkar részt vesz az iskolai ünnepek lebonyolításában, felkérésre külső szereplést is vállal. Az énekkari tagok munkájának elismeréséről az iskola gondoskodik.

• **A kompetencia alapú oktatás módszertani sajátosságai**

A hangsúlyt a képességfejlesztésre, a differenciált tanulásszervezésre, a csoportmunkára, a tanulók együttműködésére, kooperatív technikák és élménypedagógiai módszerek alkalmazására helyezük.

Az alábbi módszertani elemek alkalmazásával kívánjuk ezt elérni:

- tanórai differenciálás homogén és/vagy heterogén csoportban
- kooperatív tanulás
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközeinek használata
- drámapedagógia
- élménypedagógia
- egyéni és csoportos projektmunka
- átfogó tanítási szakaszok (epochák) beillesztésével a tanítási-tanulási folyamatba
- prezentációs technikák elsajátítása és alkalmazása
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- tanulói önértékelés továbbfejlesztése
- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák
- pedagógiai diagnózis
- attitűdváltást segítő programok
- az inkluzív együttnevelés
- habilitációs és rehabilitációs tevékenységek
- multikulturális és interkulturális nevelési gyakorlatok
- óvoda-iskola átmenet támogatását segítő eljárások
- az iskolai lemorzsolódás és korai iskolaelhagyás megelőzésére szolgáló módszerek
- egyéni képességek alapján történő differenciálás

• **Az IKT alkalmazása az oktató-nevelő munkában**

Olyan oktatási módszerek kidolgozása a célunk, amelyek a számítógéppel segített tanítás és tanulás eszközeivel hatásosan fejlesztik a szociális hátrányokkal küszködő tanulók önálló tanulási képességeit, kognitív, logikai képességeit, kifejezőkészségét és az informatikai eszközök használatával kapcsolatos kommunikációs kompetenciáit.

Olyan készségek, jártasságok kialakítása a célunk, amely az egész életen át történő tanulás képességét biztosítja. Képesek legyenek tanulóink a különböző forrásokból szerzett tudáselemek integrációjára, majdán önszervező tanulási folyamat megtervezésére.

Olyan szakmai – szellemi megújulás elérése a cél, amely eredményeként tanulóink felkészülnek az élethosszig tartó tanulásra, tanulási életútjukat nyomon tudjuk követni, és segítjük munkaerő-piaci esélyeiket.

Az Információs és Kommunikációs Technológiák komplex eszközrendszerének fogadására alkalmas intézményi és pedagógiai környezet létrehozása folyamatos fejlesztés és karbantartás eredménye.

A pedagógusok többszintű informatikai képzettsége elengedhetetlen, ami lehetővé teszi, hogy egymást módszertanilag segítsék, támogassák.

Az IKT alkalmazásával több lehetőség kínálkozik a tanulói figyelem fenntartása, az érdeklődés felkeltése, az ismeretek megszerzése iránti igény kialakítása.

A digitális kultúra eszközrendszerének alkalmazása.

A NAT meghatározta kulcskompetenciák megteremtése, iskolánkban különösképpen a szövegalkotás - szövegértés, matematika - logikai, idegen nyelvi, illetve a szociális, életviteli és környezeti kompetenciák területén.

IKT: Információs és Kommunikációs - röviden info-kommunikációs -Technológia

Az Információs és Kommunikációs Technológia (IKT) körébe sorolható minden olyan számítógépes-informatikai eszköz, alkalmazás és szolgáltatás, amelyek a tanítási-tanulási folyamatba bevonásra, felhasználásra kerülnek.

IKT alapú eszközök:

- számítógép és alap perifériái,
- tabletek
- okostelefonok
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép stb.)
- aktív tábla,
- szavazó gépek,
- számítógéphez kapcsolt mérési, vezérlési-szabályozási eszközök,
- egyéb

IKT alapú módszerek:

Olyan konstruktív pedagógián alapuló tanítás-tanulási módok, módszerek, amelyek lehetővé teszik, hogy az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra a tanítás-tanulás folyamatában.

IKT-val támogatott tanóra:

Olyan tanítási óra, foglalkozás, amelyen az alkalmazott pedagógiai módszerek, tanítási-tanulási módok és taneszközök között az IKT-alapú eszközök, taneszközök és módszerek min. 30%-ban alkalmazásra kerülnek.

IKT-val támogatott tanórai mérés-értékelés:

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a NAT célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.

Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a pedagógusok és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Elektronikus számonkérés és vizsgáztatás

Olyan IKT eszközök, szoftverek által támogatott szummatív mérési folyamat, amely során a kapott eredményeket, információkat a vizsgaszoftverek valamilyen standard, vagy skála alapján rendszerezik, majd a vizsgáztatást követő értékelés során a kapott eredményeket a standardizált, vagy skálaszerű adatsorral összevetik, ez alapján állapítják meg a tanulók eredményeit. Alkalmazásuk gyors és pontos. Az eredményeket legtöbbször tárolják, amely

segítségével nyomon követhető az egyén fejlődése, és ennek megfelelően tervezhető a további fejlesztése. Segítségükkel az egyéni eredmények összevethetők más tanulói eredményekkel, standardokkal.

Funkciói:

- visszacsatolás
- az oktatás eredményessége-hatékonyaságnövelés
- minősítés
- tájékoztatás
- személyiségformálás és -fejlesztés

Digitális pedagógia - IKT-alapú pedagógiai módszertan

Azok a hagyományos (instruktív) és konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási módok, módszerek, amelyek alkalmazásakor az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz jelenik meg a tanítás-tanulás folyamatában. Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség.

A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- Csoportmunka
- Pármunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Ajánlott óratípusok:

- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás-gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoportfeladatok
- Alkotó feladatok
- Felfedező, kutató feladatok
- Érvelésre-vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

Digitális tartalom

Az információk, adatok olyan formában történő létrehozása, átalakítása, szervezése, tárolása, hogy az informatikai eszközökkel (pl. számítógép) kezelhető, tárolható, módosítható legyen.

A digitális tartalmak digitális taneszközökkel is tárolhatók, hordozhatók, publikálhatók, felhasználhatók.

Példák:

- az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek/gondviselőknek, pedagógusoknak szóló információkkal,
- az adott intézmény (pl. iskola) saját belső hálózatán tárolt digitális oktatási anyagok, multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök,
- eTanulás rendszerekkel kezelhető, módosítható tartalmak, tananyagok

Digitális taneszközök:

A digitális taneszközök két komponensből állnak:

- hordozó, publikáló eszközök:
 - o digitális tartalmakat közvetítő tömegtároló eszközök (pl.: CD-n, DVD-n közreadott tartalmak) és azok tartalomkezelő szoftvere,
 - o interneten publikált komplex tartalom (CMS-Content Management System: tartalom-menedzsment keretrendszer) és tanulás menedzsment rendszerek (LMS, Learning Management System – tanulás menedzsment keretrendszer), illetve ezek kombinációja (LCMS-Learning-Content Management System: tanítási- tartalom-menedzsment keretrendszer)
- a fentiekben megjelenített digitális tartalmak: tananyagok, segédanyagok, mérési-értékelési rendszerek, módszertani és felhasználói útmutatók.

1.3. Feladataink a személyiségfejlesztés területén

A személyiségfejlesztés a pedagógiai alapelvekből következő, kiemelt pedagógiai törekvés.

A gyermekközpontú alapkoncepció és a program felépítése az egyéni tanulói készségek, képességek és jártasságok fejlesztését szolgálja.

Ennek elemeit alkotják az ismeretszerzési és ismeretfeldolgozási, a szóbeli-írásbeli-képi kifejező és az idő- és térbeli tájékozódási képességek. A készség- képesség- jártasság fejlesztéséhez vezető folyamat fontos eleme - az ismeretek átadásán túl - a tanulói önmegvalósítás segítése.

1.3.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Törekszünk a tanulók minél teljesebb megismerésére. Ennek érdekében az osztályfőnökök családlátogatást végeznek az első és ötödik évfolyamon, illetve minden olyan esetben, amely a tanulócsoport összetételének változásával jár.
- A tantárgyak tartalmában kínált nevelési lehetőségeket minden pedagógus felhasználja a tanulók személyiségének fejlesztésére.
- A rendszeres ellenőrzést és értékelést a nevelés szolgálatába állítva gyakoroljuk.
- A motiválást a nevelési célok elérése érdekében a többi ráhatást elősegítő módszer elé helyezzük.
- A kognitív kompetenciák fejlesztésének a szokások, a személyes és szociális, személyes és társas kompetenciák fejlesztésének az osztályfőnöki órák, a speciális kompetenciák fejlesztésének fő területei a tanítási órákon kívüli foglalkozások, az iskolagyűlés.
- Minél bővebb választási lehetőséget kívánunk biztosítani a tanórán kívüli tevékenységek kínálatával. Irányadónak tekintjük az oktatási törvény által biztosított órakeretet.

- Törekszünk annak elérésére, hogy az ünnepek minél több tanulónak jelentsenek személyes élményt.
- A tanulók személyiségének és egyéniségének fejlesztésében aktív kapcsolatokat teremtünk és építünk ki a szülőkkel, gondviselőkkel.

1.3.2. Az alapkészségek elsajátításának biztosítása

A tanulók az 1-4. évfolyam életkori szakaszában találkoznak először tudományos igényű ismeretekkel, a legfontosabb magatartási és viselkedési normákkal, értékkel. Információt szereznek szűkebb és tágabb környezetünkről, elemi összefüggésekkel ismerkednek, megtanulják megkülönböztetni a lényegest a lényegtelenről.

Ennek megfelelően alapvető feladat az összefüggések felismerttetése, a lényegkiemelés technikájának készségi szintre történő emelése.

1.3.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.3.3.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel, valamint a sajátos nevelési igényű, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- a) A felmerülő, illetve feltételezett nehézségek, pszichés fejlődési eltérések kezeléséhez vezető út első állomása a preventív törekvések, illetve a korai felismerés előtérbe helyezése, amely valamennyi pedagógusnak feladata.
- b) Hangsúlyt fektetünk a megfelelő óvoda-iskola átmenet segítésére, amely az iskolába lépő gyermek sokoldalú megismerését, készség- képesség struktúráinak, adaptivitásának feltérképezését szolgálja.
- c) A feltételezett kiváltó okok feltárása a multiperspektivitás jegyében a szülők/gondviselők bevonásával történik, amelynek eszközei a személyes konzultációk, esetmegbeszélések, családlátogatások, nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek.
- d) A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatára a szülő/gondviselő együttműködésével kerül sor.
- e) A tanulók fejlesztése szakmaközi együttműködésben valósul meg a pedagógus irányításával, melyhez a szülők/gondviselők aktív közreműködése elengedhetetlen.
- f) Valamennyi pedagógus hangsúly fektet a képességekhez igazodó, differenciált tanórai tanulás megszervezésére, a társas beilleszkedést, a szociális kompetenciák szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok elsajátítását elősegítő személyiségfejlesztésre.
- g) A sikeres oktató-nevelő munka érdekében a pedagógus törekszik a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, a rugalmas tanulásszervezés segítségével minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozására. Az integrált tanulás-tanítás folyamatában érvényesül a tananyag adaptálása, a tanulásmódszertani elemek beemelése, a változatos tanulásszervezési módok, a differenciált oktatásszervezés, projekt munka biztosítása. A pedagógus lehetőséget teremt a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztására, a személyre szabott, a multiszenzoricitás eszközeit alkalmazó tanulóközpontú tanulásra. Az értékelési eljárások megválasztása során hangsúlyt helyez az szummatív, érdemjegyi minősítés mellett a fejlesztő értékelésre, a pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében. A szükségleteknek megfelelő számú gyakorló órát iktat be minden pedagógus a tanítási - tanulási programba.

- h) A napközis foglalkozások során kiemelt szerepet tulajdonítunk a tanulás segítésének.
- i) A családlátogatások fontos témája a tanulmányi munka iskolai és családi segítésének a módszertana.
- j) Az 1 - 4. évfolyamon a matematika, a magyar nyelv és irodalom tantárgyból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 felzárkóztató órát tartunk osztályonként.
- k) Az 5 - 8. évfolyamon a matematika, a magyar nyelv és irodalom, az angol nyelv tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 - 1 felzárkóztató órát tartunk.
- l) A képességdeficitok enyhítése érdekében a szakértői véleményben foglaltak szerint kerül megszervezésre a sérülés-specifikus szakember-ellátottság. Intézményünkben fejlesztőpedagógiai megsegítés, gyógypedagógiai habilitáció-rehabilitáció, az idegrendszer érését serkentő mozgásfejlesztés, és logopédiai terápia biztosított.
- m) Az egészségügyi rehabilitáció céljainak elérése érdekében a nem kötelező órakeret terhére gyógytestnevelés csoporto(ka)t szervezünk.

1.3.3.2. A tanulásban akadályozott, eltérő tanterv szerint haladó tanulók felzárkóztatása

- a) A tanuló mindenképp felett álló érdeke, hogy minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez.
- b) A nevelési-oktatási gyakorlatban az elsődleges cél a kompetenciafejlesztés, a kommunikációs, a kognitív, a motoros, az orientációs, a kreatív és szociális képességek területein.
- c) A hatékony tanulás-tanítás folyamatában kiemelt feladat: a tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítése, a tanulásra rendelkezésre álló idő egyénre szabott strukturálása, a gondolkodás rugalmatlansága miatt a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása, valamint a tanulást segítő tanulásmódszertani és digitális eszközök biztosítása.
- d) Az 1–4. évfolyamon a tanulás feltétele azon pszichés funkciók fejlesztése, amelyekre építhetők az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása. Szükségszerű az egyéni eltéréseket figyelembe vevő differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások alkalmazása, melynek során hangsúlyos szerepet kap a közvetlen érzéketlen tapasztalás, a tárgyi cselekvéses megismerés.
- e) A felső tagozaton törekedni kell a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra. Fontos cél a tanuló önálló tanulási tevékenységének kialakítása. A tanulás-tanítás folyamatában előtérbe kerül a verbalitás a képi-manipulációs szint mellett.
- f) A tanuló fejlődését támogató feltételek közül kiemelendő: a szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása, a személyre szabott, differenciált tanulás lehetősége, a pedagógus-gyógypedagógus szoros együttműködése, rendszeres konzultációja, fejlesztő, tanulást támogató értékelés alkalmazása.
- g) A pedagógus egyéni fejlesztési programot készít a tanmenethez kapcsolódóan.

1.3.3.3. Tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- a) Első fontos fázis a tehetség felismerése, ami valamennyi pedagógus közös feladata, felelőssége.
- b) Pedagógiai munkánkban a differenciálást, mint módszert alkalmazzuk.
- c) Tehetséggondozó szakköröket szervezünk.

- d) Megismertetjük tanulóinkkal a különböző felmenő rendszerű versenyeket, az azon való részvételre ösztönözzük őket, a kiemelkedő eredményeket elérőket jutalmazzuk.
- e) A versenyeken, vetélkedőkön résztvevő tanulóinkat tanórai keretben és azon kívül felkészítjük a részvételre.
- f) A felkészítő munkában elért eredményeket az iskola vezetése a pedagógusok munkájának értékelésében figyelembe veszi.
- g) Az iskola biztosítja a törvényben előírt órakeretet a nem kötelező tanórai foglalkoztatáshoz, az egyéni fejlesztéshez, a szabadidős foglalkozásokhoz.
- h) Az éves költségvetés keretein belül az iskola törekszik arra, hogy az oktatást megfelelő mennyiségű és minőségű taneszközökkel segítse.
- i) A számítástechnika tanítását biztosítjuk a nem kötelező tanórai foglalkozások sávjában is.
- j) A differenciálás megvalósul évfolyami szinten is, amit diagnosztikus értékelés előz meg.
- k) A tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervezünk, amelynek keretei között a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban történik.
- l) A HHH tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján történik.

1.4. Szociális ellátások biztosítása

A megfogalmazott célok a szociális ellátások iskolai szintjének kialakítását kívánják meg. Alapvető feladat a szülők/gondviselők igényeinek megfelelően napközi és tanulószoba, illetve diákétkeztetés biztosítása. A családokkal kialakított kapcsolat alapja kell, hogy legyen a nehéz helyzetbe került családok információkkal történő segítségének. A tanulók napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azok számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Napközi otthon:

Az iskolában a nappali rendszerű iskolai oktatás részei a napközis foglalkozások [Nkt. 27. § (1)]; A tanuló kötelezettsége a (törvényes képviselő, illetve a szülő/gondviselő által) választott napközis foglalkozásokon való részvétel, továbbá azok rendjének megtartása [Nkt. 46. § (1) a), d) pontja]; Ha a szülők/gondviselők igénylik, az iskolában tanítási napokon napközi otthon működik.

A tanítási szünetekben szülői/gondviselői igény esetén, munkanapokon összevont napközis csoportban szervezzük meg a tanulók felügyeletét. Írásos szülői/gondviselői kérelemre ügyeletet szervezünk a tanítás nélküli munkanapokon is, létszámkötöttség nélkül.

Tanulószoba:

Ha szülők/gondviselők jelentős része igényli, tanulószobát szervezünk felső tagozatos diákjaink részére.

Diákétkeztetés:

A napközi otthonba és az egésznapos iskolaszervezésbe felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek a szülők/gondviselők nyilatkozata alapján. A napközibe nem járó tanulóknak igény esetén tízórait és ebédet (menza) van módjukban igénybe venni. Az étkezési terítési díjakat az étkezést biztosító önkormányzat állapítja meg, szedi be és tartja nyilván.

1.4.1 Mérési értékelési feladataink

A kompetenciára épülő nevelés-oktatás alkalmazásában két irányultságú mérési folyamatot illesztünk a tanítási-tanulási folyamatainkba, egyrészt az intézményi belső mérések rendszerét, másrészt az Országos Oktatási Hivatal által generált méréseket. Az alkalmazott mérési eljárásoknak, módszereknek, eszközhasználatoknak meg kell felelniük:

- a kompetenciára épülő nevelés-oktatás alapelveinek és céljainak,
- a mérés és értékelés szaktudományi kritériumainak.

1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

1.6.1. A pedagógus kulcsfontosságú szereplője a nevelési-oktatási folyamatnak. Ezért: *„A legtöbb, amit gyerekeinknek, tanítványainknak adhatunk, saját benső lehetőségeik és korlátjaik felismerése, a belső stabilitás, a személyes autonómia személyi feltételeinek megteremtése, valamint a változó világban való tájékozódás készsége és képessége, az esély a saját értékrend kialakítására.” (Schüttler–Szekszárdi 2001.)*

Napjainkban az iskola, ezáltal a pedagógus feladata nagyon sokrétű. A pedagógus segíti a problémamegoldási és jelenségértelmezési folyamatot a tanuló szükségleteinek megfelelően közvetett vagy közvetlen eszközökkel. A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon és a tanórákon kívüli a multidiszciplináris tartalmak integrálására.

Fontos, hogy támogatást nyújtson értékes személyiségjegyek kibontakoztatásához, hogy a nevelés folyamán alakuljon ki a tanulóban az önfegyelmzés, az önirányítás, a helyes irányba való egyre önállóbb haladás képessége.

1.5.2. A pedagógus elsődleges feladata, hogy

- hozzásegítse a tanulót a valóság helyes észlelésére, értékelésére, az abban való hatékony részvételre,
- támogatást nyújtson értékes személyiségjegyek kibontakoztatásához,
- motiválja a tanulókat egyéni képességeik kibontakoztatására,
- elősegítse a tanuló szabadságának, önállóságának kiteljesedését,
- a tanuló egyéni adottságait megismerve törekedjen a képességek fejlesztésére,
- a tanulók önértékelésének kialakítása és fejlesztése.

Az új oktatási tartalmak új pedagógusszerepet kívánnak. Szükségessé válnak tehát olyan személyiségjegyek, mint az önállóság, a nyitottság, az alkalmazkodás, a rugalmasság és az együttműködés képessége, amelyek lehetővé teszik a pedagógiai hatékonyság növelését. A pedagógus személyiségének fontos értékmérőjévé válik személyes értékorientációja, az értékekhez való viszonyulása, személyiségének moralitása.

Fontos, hogy a pedagógus mindig példaértékű legyen, mintaként szolgáljon a diákjai előtt. Magatartásával, értéképviselésével, világnézetével, jellemével jelentős hatást gyakorol az iskolahasználók széles körére.

A pedagógus alapvető feladata:

- a rábízott tanulók nevelése-oktatása, az egyénre szabott tananyagtartalmak átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével
- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a diák személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét;
- a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal vagy a nevelést-oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegítse,
- törekedjék a tanulók differenciált terhelésére az egyéni képességeik alapján. A tanulók felkészülését úgy tervezze, hogy otthoni munkájuk a tanulók személyiségi kompetenciáikkal összhangban legyenek;
- támogassa a tanulást élménypedagógiai módszerek segítségével,
- használja ki a társas tanulás természetéből adódó előnyöket,
- törekszik arra, hogy a team tanulás egyre nagyobb teret kapjon,
- tegye lehetővé a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- a szülő/gondviselőt a kialakított kommunikációs csatornákon keresztül rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő/gondviselő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- jelzi az osztályfőnöknek, ha valamely tanulóval kapcsolatosan problémát észlel, vagy teljesítményében hiányosságok mutatkoznak,
- a tanulók és a szülők/gondviselők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét;
- a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát;
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa;
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan jelenjen meg és aktívan vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre szerezze meg a kötelező minősítéseket,
- őrizze meg a hivatali titkot,

- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel,
- a kötelező óraszám felül a pedagógus – szükség esetén – helyettesítést lát el az órarendben jelzett módon,
- tanteremben, szertárban, könyvtárban, tornateremben a rend biztosítása, a leltározásban való részvétel;
- gyermek- és ifjúságvédelmi munkában való részvétel,
- az igazgató által elrendelt mindazon feladatok, amelyek a nevelés és oktatás folyamatában pedagógiai szakértelmet és felkészültséget igényelnek: iskola arculatának formálása, pályázati tevékenység, tankönyvellátásban való közreműködés, környezeti nevelési program megvalósítása, egészségfejlesztési program megvalósítása, tananyagfejlesztés, írásbeli vizsgákon való felügyelet, pedagógiai ügyviteli munka, részvétel a nevelőtestületi munkában, tanulók felügyeletének ellátása, intézményi dokumentumok készítése, játékfoglalkozás tartása, projektmunkában való részvétel.

1.5.3. A pedagógus feladata a tanulás tanításában

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. A tanulás számos összetevője tanítható.

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével és hozzáféréssel kapcsolatban. A tanulókat megtanítsa tanulni, a diákok a tanulás időbeli és sorrendi tervezésében tegyenek szert fokozatos önállóságra, aktívan vegyenek részt ebben az interakcióban.

Az eredményes tanulási módszerek, technikák aktív elsajátíttatása, gyakoroltatása érdekében feladataink:

- egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése,
- az értő olvasás fejlesztése,
- az emlékezet erősítése,
- a gondolkodási kultúra művelése,
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása.

A megfogalmazott célok alapján a pedagógusok fontos feladata, hogy:

- megismerjék a tanulók sajátos tanulási típusát, stílusát, szokásait,
- figyelembe vegyék a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozzák a tanulás fejlesztését,
- gondosan válasszák meg a fejlesztés tárgyi eszközrendszerét, aktívan alkalmazzák azokat,
- alakítsák ki a tanulók rendszerszemléletét, oksági látásmódját
- ismerje és alkalmazza a XIX. századi tanulási környezetben nélkülözhetetlen digitális technológiával támogatott oktatási módszereket,
- az új típusú pedagógusszerep mindennapi nevelési-oktatási szemléletében és gyakorlatában jelenjenek meg

Az új pedagógiai elvek szerint kiemelkedő jelentősége van annak, hogy a pedagógus elfogadja kiindulási helyzetnek a tanulók közötti különbségeket. Az adaptív oktatás, tanulás-szervezés kulcsfigurája tehát a pedagógus, aki munkáját a tanulók

alapszükségeinek figyelembevételével végzi, és a tanulók három alapvető szükségletére összpontosít. Ezek:

- **a kapcsolat**, amely szerint a tanulónak alapszüksége a biztonság, az elfogadás, a valahova tartozás (számítanak rá), a másoktól kapott elismerés,
- **a kompetencia**, azaz a saját képességekbe vetett hit és öröm, a megértettség, és végül
- **az autonómia**, az önállóság (tudja szabályozni cselekedeteit), a kezdeményezés, a felelősségvállalás, a másokra hatni tudás.

Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a pedagógusok törekedjenek arra, hogy a multidiszciplináris óráknak megfelelő teret biztosítsanak, de nagy figyelmet fordítsanak a képességfejlesztésre a kompetenciaalapú oktatási gyakorlat kiterjesztésével. Pedagógusaink kiemelt feladata, hogy a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására törekedjenek. Olyan tudást kell kialakítaniuk, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás, az innovatív tevékenység fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

1.6. Az osztályfőnök elsődleges feladata

Az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan - az iskolai elvárásokkal harmonizáló - értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.

1.6.1. Az osztályfőnök általános feladatai:

- tudatosan megtervezi, és együttműködésben megvalósítja a közösségfejlesztő programokat
- Tanórákon kívüli közösségi tevékenységeket szervezve, évek során fokozatosan egyre több lehetőséget teremt a diákok önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kifejlődésére. Ezeken a programokon, valamint az iskolai rendezvényeken személyes részvételével támogatja osztályát,
- Megismerve a tanulók családi és szociális háttérét folyamatosan arra törekszik, hogy a szülőkkel/gondviselőkkel együttműködve, az osztályban tanító pedagógusokkal összhangban, véleményüket kikérve, végezze nevelő munkáját. Ennek érdekében, a tanulókkal egyénileg, differenciáltan is foglalkozzon, szükség esetén vegye fel a kapcsolatot szakemberekkel, iskolapszichológussal,
- Működjön együtt a gyermek-és ifjúségvédelmi felelőssel a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulók segítése érdekében,
- Az osztályfőnöki órákat az iskolában alkalmanként iskolán kívüli program keretében tartja meg elfogadott tanterv szerint, és használja fel a pedagógiai és a nevelési kérdések megvitatására, amelyeken több szinten is érvényesítheti az intézmény nevelési elveit.

1.6.2. Az osztályfőnöki munka területei:

- Ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása
- Szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása
- Közvetlen nevelőmunka

1.6.3. Az osztályfőnök feladatai a tanév elején

- Megnyitja a KRÉTA e-Naplót és az ellenőrzőket, gondoskodik azok kitöltéséről, (órarend, a pedagógusok névsora), ellenőrzi és egyezteti a tanulók adatait a felületen,
- Ismerteti a tanév rendjét,
- Ismerteti a szakkörök, énekkar, sportkörök, könyvtár, számítógépterem működési rendjét, iskolaorvos, pszichológus, rendelési idejét, a szociális segítő fogadóóráját.
- Tudatosítja a házirendet, egy példányát kifüggeszti azt a tanterem falára,
- Tájékoztatja a tanulókat a szünetek alatti lehetséges tartózkodás helyekről,
- Kitölteti az adatlapokat,
- Elkészíti az osztály tanulóinak telefonszamos, laccímes, névsorát, (taj-számmal, diákigazolvány számmal és e-mail címmel együtt),
- Ellenőrzi az osztályterem berendezését, a hiányok pótlására benyújtja igényét a titkárságon.
- Megbeszéli a tanulókkal az osztályterem dekorációjának gondozását, frissítését (a házirend alapján).
- Kijelöli a felelősöket, illetve beindítja a hetesi rendszert.
- Biztosítja a DÖK képviselők megválasztását, segíti munkájukat,
- Az osztályfőnöki foglalkozási terv elkészítése, amelynek tartalma következő:
 - Helyzetelemzés, célok, feladatok
 - Tanulmányi kirándulás tervezése, szervezése
 - Óralátogatási terv
 - Szakköri, tanórán kívüli elfoglaltságok
 - Pályaválasztás
 - Gyermekvédelem
 - Családdal való kapcsolatok, felmérések
 - A közművelődési intézményekkel való kapcsolat
 - Tervezett osztályprogramok
 - Osztályközösségi feladatok, felelősi rendszer
 - Osztályfőnöki tematikák

1.6.4. Az osztályfőnök feladatai a tanév folyamán

- aktívan részt vesz a munkaterv szerinti és rendkívüli nevelőtestületi, valamint osztályfőnöki munkaközösségi értekezleteken,
- szeptemberben és negyedévenként szülői értekezletet tart (szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható),
- megszervezi az osztálykirándulást,
- rendszeresen kitölti, vezeti a haladási naplót a KRÉTA felületen,
- értesíti az osztályában tanító pedagógusokat a tanulók iskolai szervezésű programokon való részvételéről (fogászati vizsgálat, osztály orvosi vizsgálat, sportversenyek stb.),
- kéthavonként tájékoztatja a szülőket/gondviselőket az osztályozónapló alapján a tanuló érdemjegyeiről (az ellenőrző könyvek vezetésének ellenőrzésével),
- rendszeresen igazolja a tanulók mulasztásait, késéseit, a házirendben foglaltak alapján,

- írásban tájékoztatja a szülőket/gondviselőket a tanulók igazolatlan hiányzásáról és késéseiről,
- írásban tájékoztatja a szülőket/gondviselőket a dicséretekről, illetve a fegyelmezési eljárásokról (utóbbiakat a Feljegyzések funkcióban rögzíti),
- írásban tájékoztatja az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit/gondviselőit a házirendben leírt szabályok szerint,
- folyamatosan figyeli az osztályterem berendezésének állagát, azonnal jelzi a hiányosságokat, rongálásokat a karbantartási füzetbe, illetve intézkedik azok megjavításáról, megjavíttatásáról.

1.6.5. Az osztályfőnök feladata a tanulmányi munka nyomon követése során:

- beszámol a hiányzások mértékéről,
- beszámol az osztály közösségi munkájáról,
- beszámol a tantárgyi és sportversenyeken elért eredményekről,
- év közben – szükség esetén – él a dicséretes és az elmarasztalások lehetőségével,
- a diákönkormányzat segítése,
- az osztály magatartásának, szorgalmának figyelemmel kísérése és értékelése, egyeztetve az osztályban tanító pedagógusokkal,
- az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése,
- az első igazolatlan hiányzás, illetve 10 óra összesített igazolatlan hiányzás esetén hivatalos levélben értesíti az intézményvezetést és a tanuló szüleit/gondviselőit, és utóbbiaknak felhívja a figyelmét a további hiányzások következményeire,

1.6.6. Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

- KRÉTA Haladási napló vezetése és ellenőrzése
- ellenőrzők kéthavonkénti figyelemmel kísérése,
- a mulasztások nyomon követése, igazolások rögzítése,
- félévi és év végi dokumentumok kitöltése, zárása, kiadása,
- a pótvizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése,
- anyakönyvek kitöltése és vezetése (kivéve elektronikus napló),
- az egyéni munkarendben tanuló diákok nyomon követése.

1.6.7. Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos tevékenységek

- az osztályfőnöki tanterv alapján összeállítja és elkészíti az osztályfőnöki órák tervezett tematikáját.
- a tervezett témákról beszélgetést folytat, illetve vitát vezet az osztályfőnöki órákon.
- az első osztályfőnöki órán vázolja a tanulóknak az intézmény éves munkatervét, majd a továbbiakban rendszeresen tájékoztatja az osztályt az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület őket érintő határozatairól.
- az osztály DÖK képviselője révén az osztályfőnöki órákon tájékoztatja az osztályt a diák-önkormányzati határozatokról, tevékenységekről.

1.6.8. Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységek

- minden év elején az első osztályfőnöki órán ismerteti az iskola hagyományrendszerét, éves munkatervét.
- a hagyományos rendezvényeken (tanévnnyitó, osztálykarácsony, ünnepek, ballagás, tanévzáró stb.) felügyeli saját osztályát.

1.6.9. Szülővel való kapcsolattartás

- Negyedévente szülői értekezletet tart.

- Szükség esetén családlátogatást végez
- Fogadóórát tart.
- A kialakult kommunikációs csatornákon keresztül folyamatos kapcsolat tartás.

1.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel, összefüggő pedagógiai tevékenység, szociális hátrányok enyhítése

Ez irányú tevékenységünkben követjük a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglaltakat.

A pedagógus figyelemmel kíséri a tanuló életmódjában, magatartásában bekövetkező változásokat, az iskolai teljesítményét. Jelentős negatív változás esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Ahhoz, hogy a látható probléma okát megtalálja (családi vagy társ kapcsolatai egyensúlyának felbomlása) pontos információkra van szüksége, ami csak empatikus, megértő és elfogadó légkörben lehetséges.

A valódi (pszichés, szociális) gond megismerését követően tud dönteni a pedagógus, hogy a problémával történő segítő foglalkozáshoz rendelkezik-e elégséges pedagógiai eszközzel. Amennyiben a korrekció meghaladja szakmai kompetenciáját, akkor segítséget kell kérnie más szakembertől (orvos, pszichológus, szociális segítő munkatárs stb.).

Feladatok, tevékenységek:

- Ez a tevékenység a tantestület valamennyi tagjának, de különösen az e tevékenységgel megbízott felelősnek és az osztályfőnököknek a feladata.
- A tevékenység koordinálását az igazgatóhelyettes látja el.
- Fokozottan figyelni szükséges a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóakra.
- Minden esetben alkalmazzuk a jelzőrendszeri protokollt.
- A tanuló életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket és változásokat, a fejlődésükben mutatkozó rendellenességeket időben fel kell tárni, és azt azonnal jelezni kell a regisztrálásra és intézkedésre jogosult kollégának.
- A jelzés vagy észlelés után az osztályfőnök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős intézkedései elsősorban az előidéző okok megváltoztatására kell, hogy irányuljanak és nem csak a tüneti jelenségek megszüntetésére. Az osztályfőnök 1. és 5. évfolyamon, illetve új osztály átvétele esetén más évfolyamon is családlátogatást végez. Családlátogatást végez az osztályfőnök minden olyan problémás esetben is, amikor a kialakult helyzet megoldásában a szülővel/gondviselővel történő megbeszélés segítséget jelent.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi munka alapja a gyermek személyiségének megismerése kell, hogy legyen.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi munka alapelvei: őszinte érdeklődés, diszkréció, pedagógiai intuíció, megértés.
- A szociális hátránnyal küzdő tanulóink számára - a szülő/gondviselő kérelme alapján - étkezési díj támogatást biztosít az önkormányzat.
- Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünket az önkormányzat illetékes munkatársával és a Gyermekjóléti Szolgálattal szoros összhangban végezzük.
- A szakmai szempontok figyelembevételével törekszünk annak biztosítására, hogy a tankönyvek több éven át használhatók legyenek.
- Pályázatokon nyert programokon keresztül bővítjük az iskola kulturális kínálatát, melyek megvalósítása során szociálisan hátrányos helyzetű tanulóink.

1.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Diákönkormányzat:

A tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységeik segítésére iskolánkban diákönkormányzat működik. Működését saját szervezeti és működési szabályzata határozza meg. Munkáját az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti. Iskolánk fontosnak tartja és támogatja az autonóm, együttműködni képes diákszervezetet. A jól működő DÖK segíti az intézmény belső életének harmonikusabbá tételét. A hasznos programok kínálása, értelmes tevékenységek kialakítása az iskolának is érdeke, ha az harmonizál a pedagógiai program egészével. A diákok megtanulják, elsajátítják a demokratikus döntési, véleményezési mechanizmusokat, az együttélés és együtt gondolkodás játékszabályait. Hiszünk az önszerveződés erejében, a közösen kialakított iskolafilozófiában.

1.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái, együttműködésük formái, továbbfejlesztési lehetőségek

Az iskola hatékony kapcsolatot alakított ki a tanulók szüleivel/gondviselőivel. Osztály és iskolai szinten is működik a Szülői Munkaközösség.

1.9.1. A szülővel fenntartott kapcsolatunkban legfontosabb:

- Megismertetni őket az általunk elsődleges fontosságúnak tekintett értékekkel (szükség esetén vitában meggyőzni őket ezek fontosságáról).
- Tiszteletben tartani azt a jogukat, hogy gyermekeiket minden körülmények között védjék és (akár elfogultan is) szeressék.
- A gyerekkel kapcsolatos elmarasztaló vélemény közlésekor maximális empátiát kell tanúsítanunk.
- Tudatosítanunk kell azt a tényt önmagukban, hogy a szülő/gondviselő más és több oldalról ismeri a gyermekét, mint a pedagógusok.

Évente négy alkalommal kerül sor osztályszintű szülői értekezletre, fogadóórákra.

Az iskolai szintű szülői szervezet az iskolai munkatervhez igazodva saját működési szabályzata szerint ülésezik, munkáját munkaterv alapján végzi.

A Szülői Választmány feladatai:

- A valamennyi tanulónkat vagy a tanulók valamely csoportját érintő kérdésekben az iskola igazgatójától közvetlen tájékoztatást, illetve alkalmanként a problémák megbeszélésére meghívást kapnak.
- Fenntartják az élő kapcsolatot az egy osztályban tanító pedagógusok testülete és az osztály szülői között, ellátják az együtt gondolkodás, a mozgósítás, szükség esetén a közös segítségnyújtás feladatát.
- Együttműködik az iskolai alapítvánnyal.
- Összehívásukra (együtt, vagy kisebb csoportokban) évi két alkalommal, az év elején és félévkor rögzített időpontban, illetve szükség esetén többször is sor kerülhet.

1.9.2. Kapcsolat a fenntartóval

A fenntartó Békéscsabai Tankerületi Központtal zavartalan munkakapcsolat alakult ki. Rendszeres az információk átadása, az egyeztetés szakmai és gazdasági kérdésekben. Az intézmény szakmai önállósága biztosított.

1.9.3. Kapcsolattartás a partnerekkel

Kapcsolataink közül kiemelkedő a környező települések iskoláival való kapcsolattartás, együttműködés, mely során fontosnak tartjuk az egymástól való hálózati tanulást és a tudásmegosztást. A közös pályázatok lehetővé teszik a jó gyakorlatok átadását, átvételét.

Ezen keretek között a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel, a Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központtal, a körzet középiskoláival való kapcsolat elsődleges fontosságú.

Mindezek mellett a szakmai munka fejlesztésének érdekében intézményünk egyéb szervezetekkel és intézményekkel is kapcsolatot tart.

1.10. KRÉTA Elektronikus napló

Intézményünk 2016/17. tanévtől használja a Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszert (KRÉTA). A KRÉTA rendszer felépítéséről és használatáról bővebben tájékozódhatnak a felhasználók a „Tudásbázis” menüpontban.

A KRÉTA rendszernek legfontosabb alapmodulja az intézményi adminisztrációs, illetve tanügyi-gazgatási rendszer, amely a KRÉTA programban Adminisztrációs rendszer néven szerepel. Az Adminisztrációs rendszer tartalmazza mindazon adatokat, amelyeket intézményünknek tárolnia kell önmagáról, alkalmazottairól, diákjairól, valamint tanügyi folyamatairól. Ezen a felületen kezeljük az intézmény törzsadatait, a tanulói és alkalmazotti adatokat, továbbá az oktatásszervezéshez szükséges tartalmakat (pl. tantárgyak, termek, osztályok, csoportok stb.) is. Ugyancsak itt kezeljük a tantárgyfelosztás (TTF), az órarend, valamint a helyettesítéseket is, továbbá ebben a modulban módosíthatók a tanév rendjének adatai is.

A rendszer alkalmas az első osztályosok online beiratkozására, illetve az intézményt váltó tanulók adminisztrálása is.

1.10.1. KRÉTA e-Napló

Az e-Napló főmenüt használják a pedagógusok és az adminisztrátori jogosultsággal rendelkező munkatársak. Az elektronikus napló csak az aktuális tanévben használható, azaz a korábbi tanévekre nem lehet az e-naplóban az adatokat módosítani, viszont a lezárt dokumentumok bármikor megtekinthetők.

A KRÉTA elektronikus napló a legkorszerűbb informatikai technológiákat ötvöző elektronikus iskolai osztálynapló, amelyet a köznevelésben hatékonyan lehet használni az általános iskolákban. Az e-napló a szaktanároknak, pedagógusoknak, osztályfőnököknek nyújt segítséget a naplóvezetéshez szükséges adminisztrációs feladatok gyors és hatékony végrehajtásához. A KRÉTA e-Napló menüsora tartalmazza az egyes programfunkciók csoportosítását (főmenük). A főmenük feliratára kattintva jeleníthetők meg az azonos csoportba tartozó programfunkciók (almenük).

e-Napló menüpont elemei pedagógusok részére:

- Haladási naplók kezelése
- Értékelések kezelése
- Feljegyzések kezelése
- Tanári feladatok
- Osztályfőnöki feladatok
- Dokumentumok (Törzslapok, Félévi értesítők stb.)

e-Napló menüpont elemei adminisztrátorok részére:

- e-Napló adatok keresése, szűrése
- Tanórák (e-Napló)
- Helyettesítések
- Feljegyzések (e-Napló)

Intézményünkben elektronikus napló (KRÉTA e-napló) működik, melynek segítségével a szülők/gondviselők és diákok interneten keresztül naprakész információt kaphatnak tanulmányi és hiányzási ügyekben.

Az elektronikus napló belépési rendszere iskolánk honlapjáról is elérhető. Az év eleji szülői értekezleten a szülők/gondviselők tájékoztatást kapnak a belépési hozzáférésről. Ezt követően új szülői hozzáférést kizárólag a szülő/gondviselő kérésére adunk.

1.10.2. KRÉTA e-Ellenőrző

A KRÉTA Elektronikus ellenőrző modulja a Gondviselők és Tanulók számára nyújt segítséget az Elektronikus naplóban tárolt adatok áttekintésével kapcsolatban. Az intézmény beállításának függvényében az Elektronikus naplóban rögzített információk azonnal elérhetővé válnak a szülők/gondviselők számára is. Főbb részei:

- Fő képernyő
- Órarend menüpont
- Osztályzatok menüpont
- Mulasztások menüpont
- Információk menüpont
- Házi feladatok kezelése

A KRÉTA rendszerben a Gondviselői jogosultság szétvált két szintre, egy "Bővített gondviselői jogosultság"-ra, mely a korábbi funkcionalitással működik, és egy "Csökkentett gondviselői jogosultság"-ra, mely az e-Ellenőrzőben korlátozott adathozzáférést biztosít az intézmény részéről még vissza nem igazolt gondviselői felhasználók számára.

A KRÉTA Elektronikus ellenőrző használható:

- böngészőn keresztül
- mobil alkalmazáson keresztül is.

Intézményünk a 2020/2021. tanévtől kezdődően csak elektronikus ellenőrzőt használ. Szülői kérésre havi rendszerességgel kapnak papíralapon, a KRÉTA e-Naplóból nyomtatott dokumentum által tájékoztatást gyermekük iskolai előmeneteléről azon szülők/gondviselők, akik nem rendelkeznek IKT eszközzel.

1.10.3. KRÉTA e-Ügyintézés

Az e-Ügyintézés intézményi felületét a KRÉTA-rendszerben adminisztrátori jogosultsággal rendelkező felhasználók használják. Kezelik a rendszeren keresztül benyújtott kérelmeket és egyéb dokumentumokat. Ezen kívül elvégzik a döntéshozatalhoz szükséges teendőket, az ügyintézési folyamatok feladat-elemeinek megvalósulásához szükséges információk bekérését, rendszerezését. A kérelmezők által benyújtott ügyekben határozatot készítenek elő, illetve hoznak meg. Nyomon követik a folyamatban lévő ügyeket, illetve kezelik a lezárt ügyeket. Az adminisztrátori jogosultsággal rendelkező felhasználóknak lehetőségük van új szereplőt hozzáadni a rendszerhez.

A funkció alkalmazásával lehetőség van intézménnyel kapcsolatos kérdésekben kérdőívek készítésére és kiküldésére.

A „Bővített gondviselői jogosultsággal” rendelkező felhasználók kérelmet (kérelmeket), jelentkezési lapot, iratokat, igazolásokat, felmentéseket és egyéb dokumentumokat nyújthatnak be az intézmény felé elektronikus formában az e-Ügyintézés rendszerén keresztül. Ehhez lehetőségük van dokumentum sablonok letöltésére, megszemélyesítésére,

a kitöltött dokumentumok mentésére és visszatöltésére a rendszerbe. A felhasználói felületen keresztül továbbá nyomon követhetik a folyamatban levő ügyeiket is.

1.10.4. Mobil alkalmazások

A KRÉTA Ellenőrző Mobil Applikáció

Az applikáció segítségével a felhasználók megtekinthetik a diákok órarendjét és házi feladatait, osztályzatait és mulasztásait. A rendszer segítséget nyújt a diákok tanulmányi előmenetelének hatékony ellenőrzésében. A KRÉTA Ellenőrző mobil alkalmazás egy új natív mobil program Android és iOS platformra! Az alkalmazások segítségével a diákok és a szülők okostelefonon vagy táblagépen keresztül is megtekinthetik az elektronikus naplóban lévő adataikat. Az elektronikus ellenőrzőkönyv alkalmazás közvetlenül az iskolai elektronikus naplóból olvassa ki az adatokat, azonnal naprakész információkat jelenít meg, felhasználói beavatkozás nélkül. A KRÉTA Ellenőrző alkalmazással csak a szülők és tanulók tudnak belépni a KRÉTA szülői rendszerébe. Az alkalmazásból a tanári elektronikus naplóba vagy az adminisztrációs rendszerbe nem lehetséges a belépés.

Az alkalmazás menüsora:

- Főoldal
- Számonkérések
- Értékelések
- Mulasztások
- Órarend
- Feljegyzések
- Faliújság
- Házi feladat
- Statisztika
- Beállítások
- Osztályfőnök értesítése

A KRÉTA mobil alkalmazások egyaránt elérhetők Android eszközökre a Google Play áruházból, továbbá IOS eszközökre az Apple Store-ból is.

A Mobil applikáció leírásával kapcsolatban bővebben a Mobil Applikáció Felhasználói Kézikönyvében lehet olvasni.

1.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.11.1. A tanulók értékelési és osztályzási szabályában érvényesített szakmai alapvető jogelvek:

- objektivitás és azonosság;
- tanulói jogok;
- pedagógusi jogok;
- tájékoztatási és tájékozódási kötelezettségek;
- eljárási rend formai és alaki követelményei;
- dokumentálási követelmények;
- igazgatási követelmények;
- titoktartási követelmények;
- képviseleti jogok;
- jogorvoslati követelmények;

1.11.2. Tanulók értékelési és osztályozási szabályozása

1.11.2.1. Tantárgyi érdemjegyek, osztályzatok: értékelés és minősítés

- A pedagógusok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket.
- A pedagógusok a tanulók teljesítményeit tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-től 5-ig), félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen). Az első évfolyamon ettől eltérő módon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk.
- A tantárgyi érdemjegyek megállapítását a Nkt. 54-57. §-a előírása szerint alkalmazzuk.
- Az osztályzatokat az érdemjegyek alapján a tantárgyat tanító pedagógus állapítja meg.
- Amennyiben az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér az évközi érdemjegyek átlagától, akkor a nevelőtestület felkéri az érintett pedagógust, hogy indokolja meg annak okát, és ha szükségesnek ítéli, változtassa meg a döntését. Amennyiben az indoklással nem ért egyet a tantestület, akkor az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.
- Szóbeli értékelés: a pedagógusi tanszabadság elve érvényesül, az iskolában bevett szokás alapján.
- A pedagógus a tanuló előrehaladását, mint a tantárgy tanítási órához kapcsolódó ismeret anyagának elsajátítási-megvalósítási sikeressége mértékét havonta legalább egy (1) érdemjeggyel (bejegyzéssel) fejezze ki (osztályozza). A témazáró dolgozat íratása előtt egy héttel a pedagógus köteles tájékoztatni a tanulókat a beszámoltatás tényéről és az értékelés módjáról.

1.11.3. A tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályozási rendje a következőképpen alakul intézményünkben

1.11.3.1. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és időpontjuk:

VIZSGÁK FAJTÁI	VIZSGÁK IDŐPONTJA
A) Osztályozóvizsga	júniusban az év végi osztályzat megszerzése céljából, januárban a félévi osztályzat megszerzése céljából
B) Javítóvizsga	augusztus végén, kijelölt időpontban
C) Különbözeti vizsga	az osztályozóvizsga időpontjában
D) Szintfelmérő	A tanuló másik iskolából történő átvételét követő 15 napon belül.
Pótló vizsga	egyéni elbírálás alapján igazgatói döntéssel tehető le, abban az esetben, amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból maradt távol az előző vizsgák valamelyikéről és erről igazolással szolgál.

A) Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- előrehozott vizsgára kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot;
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
- a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie;
- külföldi tartózkodás, egyéni munkarend, illetve egyéb ok miatt engedélyt kapott, az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében);
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból vizsga letételére kötelezték (például: idegen nyelv esetén)
- a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.

Az osztályozó vizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozó vizsga évente 2 alkalommal tehető: januárban és júniusban.
- Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga várható időpontjait az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.
- Egy tanítási évben legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozó vizsga.
- Az osztályozó vizsga letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét a januári vizsgára január 1-ig; a júniusi vizsgára pedig június 1-ig kell beadni az iskola igazgatójának címezve.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg.

A vizsga részletes követelményeiről a tanuló minimum a vizsga előtt 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelményeket az intézmény helyi tanterve tartalmazza.

Az osztályozóvizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.

Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.

Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc. Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.

A szóbeli vizsgát az iskola pedagógusaiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező pedagógusa lehetőleg az a pedagógus legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán, az elnökön és a kérdező pedagóguson kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama tanulónként/évfolyamonként maximum 15 perc lehet. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. Végző osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező pedagógus rövid írásos értékelést ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékel).
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A több tanévi tananyagokból való vizsgázás esetén a szóbeli vizsgát évfolyamonként más-más napon kell lebonyolítani, min. 2 nap eltéréssel, és a felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgájának szóbeli részén megfelelt.
- Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- Az osztályozóvizsga nem ismételhető meg.
- Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül javítóvizsgát kell tennie.
- Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a KRÉTA e-naplóba, törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.
- Az eredményhirdetésnek legkésőbb az utolsó vizsgát követő 2. napon meg kell történnie.

B) Javítóvizsga

Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított osztályzata elégtelen volt, vagy az osztályozóvizsgán megbukott.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.
- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell időpontot kijelölni.
- A vizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit írásban (pl. levélben, az iskola faliújságján, és honlapján keresztül) értesíti.

- A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a vizsgára utalást követő egy héten belül írásbeli tájékoztatást kap.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az adott évfolyamot kell megismételnie.
- Igazolatlan meg nem jelenés a vizsgán, vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.
- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 45 perc lehet. Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola pedagógusaiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező pedagógusa lehetőleg az a pedagógus legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán, az elnökön és a kérdező pedagóguson kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min.20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. Végző osztályzata a két felelet százalékos átlaga lesz.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező pedagógus rövid írásos értékelést ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékelni).
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája sikertelen és csak az osztály megismételésével folytathatja tanulmányait. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismételésére.
- A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- A javítóvizsga díjtalan a vizsgázó számára.
- A javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.
- Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

C) Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki másik iskolából érkezik iskolánkba, és az általa eddig tanultak és az általunk eddig tanítottak között különbség van tartalmi vagy tantárgyi területen.

A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Szükség szerint, tanulói átvétel miatt ettől el lehet térni. Az eltérés okáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Sikertelen különbözeti vizsgát 15 nap elteltével, de 20 napnál nem később pótló vizsga keretében egyszer (1) meg lehet ismételni. A megismételt különbözeti vizsgáért vizsgadíjat kell fizetni.

A vizsgák pontos időpontjait az iskolai éves munkaterve tartalmazza, ettől eltérő időpontot az igazgató engedélyezhet.

A vizsgák követelményei:

Az iskola helyi tantervében évfolyamonként meghatározott ismeretanyagot öleli fel és ennek tudását követeli meg a tanulóktól.

A vizsgázó értesítése:

Az iskola előzetes értesítést küld (egyéni munkarendű tanulóknak, javító- és osztályozóvizsgát, illetve különbözeti vizsgát tevőknek írásban), amely tartalmazza:

- A vizsga helyét (szóbeli és írásbeli résznél)
- A vizsga időpontját (szóbeli és írásbeli résznél)
- A vizsgatárgyakat és azok vizsgáztatásának módját
- A szükséges segédeszközöket, amelyeket a vizsgázónak magával kell hoznia.

Az egyes vizsgatárgyak számonkérési formái:

Írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni az elméleti tantárgyakból. A vizsga során figyelembe vesszük a szakértői bizottság mentesítésekre vonatkozó javaslatait.

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak részei

Magyar irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Természetismeret/Természettudomány	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Informatika/Digitális kultúra	írásbeli vizsga

Az egyes vizsgarészek szabályozása:

Az egyes vizsgarészek körülményeit az iskola biztosítja az alábbi módon:

Írásbeli vizsgarésznél:

- A vizsgázók a kijelölt vizsgaterembe érkeznek.
- Kijelölésre kerülnek a felügyelő pedagógusok és helyetteseik, elkészül a felügyeleti beosztás.

- A vizsgázók iskolai bélyegzővel ellátott feladatlapokat kapnak, melyeket előzetesen az illetékes pedagógusok állítanak össze, a vizsgázók bélyegzővel ellátott pótlapokat is használhatnak a kidolgozásnál.
- A felügyelő pedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek a vizsga menetéről, amelyet az igazgató, vagy igazgatóhelyettes, vagy vizsgálónök átvesz tőlük a vizsga befejezésekor az összegyűjtött feladatlapokkal együtt és azokat eljuttatja az egyes javító pedagógusokhoz.
- A vizsgálónökök megbízás alapján, az írásbeli és szóbeli vizsgán egyformán, folyamatosan törvényességi felügyeletet látnak el.
- Egy-egy vizsgatárgyra 45 perc írásbeli időt kötelező fordítani.
- Egy vizsganapon a vizsgázó maximum három írásbeli vizsgát tehet.
- A rajz kivételével minden írásbeli csak tollal írható meg.
- Amennyiben a vizsgázó kérvényezi, az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával helyettesítheti. Ezt a szándékát, a szükséges dokumentumok bemutatásával, a vizsga előtt két héttel írásban kell kérvényeznie.
- Amennyiben a vizsgázó neki fel nem róható okból elkésik, vagy távol marad az írásbeli vizsgától pótló vizsgát tehet.

Szóbeli vizsgarésznél:

- A vizsgázók a kijelölt vizsgaterembe érkeznek pontos beosztás szerint, ahol az egyes vizsgabizottságok előtt adnak számot tudásukról.
- A vizsgázó a vizsga megkezdése előtt tíz perccel köteles megjelenni
- A szóbeli vizsgához vizsgabizottságot kell szervezni, melynek elnökét az igazgató nevezi ki, tagjai pedig csak az adott tantárgyhoz szakmai felkészültséggel rendelkező pedagógusok lehetnek. A vizsgabizottság három fős és folyamatosan jelen van a szóbeli vizsgáknál. A vizsgáztatás törvényességi felügyeletét a vizsgabizottság elnöke látja el, aki a vizsga jegyzőkönyvét is vezeti.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat.
- Egy vizsgázónak egy napra maximum 4 tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A felelő vizsgatárgyanként húz szóbeli tételt, a tételsor előzetes összeállítása a pedagógusok feladata.
- A vizsgázónak egy-egy tárgyból 20 perc gondolkodási időt kell biztosítani a tétel kidolgozására.
- A feleltetés időtartama maximum 10 perc.
- A vizsgázó teljes tájékozatlanság esetén egy alkalommal póttételt húzhat.
- A vizsgázónak két különböző tantárgyi felelete között legalább 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Az egyes tantárgyak kapott érdemjegyeit a vizsgabizottság döntése értelmében az elnök vezeti rá a jegyzőkönyvre.
- Amennyiben a tanuló kéri, szóbeli vizsgáját írásbelivel helyettesítheti. Ezt a szándékát, a szükséges dokumentumok bemutatásával, a vizsga előtt két héttel írásban kell kérvényeznie.
- Amennyiben a szóbeli helyett írásban vizsgázik a tanuló, a szükséges feltételeket ehhez biztosítani kell.
- Szabálytalanság esetén a vizsga eljárásának megfelelő jegyzőkönyv készül és a tanuló javítóvizsgára utalható.
- Amennyiben a vizsgázó neki fel nem róható okból elkésik, vagy távol marad az írásbeli vizsgáról pótló vizsgát tehet.

D) Szintfelmérő vizsga

A 2-8. évfolyamokra jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tenni azokból a tantárgyakból, amelyeket az előző iskolájában nem tanult. Amennyiben a tanuló valamelyik tantárgyból a szintfelmérő vizsgán nem felel meg azt két hónapon belül megismételheti. Ha a megismételt vizsgán a tanuló teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot kötelees megismételni.

1.12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskola a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az iskola beiskolázási körzete: Nagyszénás Nagyközség közigazgatási területe, Kiscsákó közigazgatási területe.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek ettől eltérő időpontban éri el az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget (korábban, később), az Oktatási Hivatal a szülő/gondviselő kérelmére a szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek eltérő időpontban (hatéves kor előtt vagy után) megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni

- a gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány (anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány)
- a gyermek nevére kiállított taj-kártyát
- a gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt és a gyermek felvételét javasoló szakértői bizottság szakvéleményét
- nyilatkozat az életvitelszerű otthlakásról
- nyilatkozat a közös szülői/gondviselői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan.

A 2-8. osztályokba történő felvételnél be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolványt (anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány)
- a gyermek nevére kiállított taj-kártyát
- a gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- szakértői bizottság szakvéleményét
- nyilatkozatot az életvitelszerű otthlakásról
- nyilatkozatot a közös szülői/gondviselői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan,
- a tanuló által elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványát
- az előző iskola által kiállított átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó gyermekek, tanulók felvételéről az iskola igazgatója dönt a szülő kérelme alapján.

Az igazgató a döntését az alábbi szempontok mérlegelése után hozza meg:

- az adott évfolyamra járó tanulók létszáma
- a jelentkező tanuló magatartás és szorgalom érdemjegyei
- a szülői kérelem indokai.

Az igazgató az előző pont alapján történő döntéséről a szülőt írásban értesíti. Elutasító döntés esetén felhívja a szülő figyelmét, hogy jelentkezzen a lakóhelye szerinti illetékes iskolában.

Az előző két pontban rögzített eljárást kell követni akkor is, ha a tanuló ugyan a beiskolázási körzetünkön kívül lakik, de korábban már volt iskolánk tanulója.

1.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély

Az elsősegély azonnali beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok, vagy más személyek megérkezése előtt.

Elsősegélynyújtónak általában olyasvalakit nevezünk, aki elvégzett egy elméleti és gyakorlati képzést adó tanfolyamot, és szakmailag ellenőrzött vizsgát tett annak anyagából. Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, technika és tervezés, valamint testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Az élet megmentése.
- Megakadályozni a további egészségkárosodást.
- Elősegíteni a gyógyulást.

Az elsősegélynyújtó:

- Alaposan képzett.
- Vizsgát tett, amelyet rendszeresen megújít.
- Naprakész elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek átadásának formái:

- Tanári közlés;
- Iskola-egészségügyi dolgozó előadása;
- Szituációs játék tanítási órán;

Lehetőség szerint az alsó és felső tagozaton a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott tartózkodók számától függően kialakított elsősegélynyújtó felszerelést, vagy mentődobozt és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.

Az elsősegélynyújtó kötelességei:

- Gyorsan és biztonságosan felmérni a helyzetet, majd ezt követően megfelelő segítséget kérni.
- A körülményekhez képest ellátja a sérültet, vele marad mindaddig, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek.
- Intézkedni, hogy a sérültet elszállítsák kórházba, orvosi rendelőbe, vagy - amennyiben a körülmények és a sérülés, betegség jellege megengedi - haza.
- Jegyzőkönyvet írni és átadni, további segítséget nyújtani, ha szükséges

Elsősegély vészhelyzetben

A helyszín felmérése (tájékozódás):

- Higgadt, gyors tájékozódás arról, mi történt.
- Felmérni, milyen veszély fenyegeti az elsősegélynyújtót, illetve a sérültet.
- Soha ne kockáztassuk saját testi épségünket!
- Biztosítsuk a helyszínt!
- Óvjuk meg a sérültet és magunkat a további veszélyektől, sérülésektől!

- Egyedül ne vállaljunk túl sok feladatot! Vegyük számba, hogy a jelenlévők közül kinek a segítségére számíthatunk. Határozott fellépéssel még a passzív nézelődőket is hasznos segítségnyújtásra lehet bírni. Kérjük meg segítőinket, hogy biztosítsák a helyszínt, hívjanak segítséget, készítsék ki szükséges eszközöket, biztosítsák a sérült nyugalmát.
- Vegyük számba az összes sérültet és ezután nyújtsunk elsősegélyt!
- Ha több, mint egy sérült van, a sérülések súlyossága szerint döntsük el az ellátás sorrendjét! Több sérült ellátásának sorrendje meghatározó lehet életben maradásuk szempontjából. Először azokkal kell foglalkozni, akik eszméletlenek.
- Kérjük segítséget!
- Bizonyosodjunk meg arról, hogy a szükséges szakemberek elindultak a helyszínre! Ha valaki mást kérünk meg, hogy segítséget hívjon, az illető feltétlenül jöjjön vissza, hogy tájékoztasson a hívás sikeréről.

2. Járványügyi és digitális munkarendi protokoll

Rendkívüli helyzetben az intézményi járványügyi és digitális munkarendi protokoll lép életbe, amely külön intézményi dokumentum. Az Intézményi járványügyi és digitális munkarendi protokoll a helyben szokott módon és az intézmény honlapján kerül nyilvánosságra.

DIGITÁLIS MUNKARENDI PROTOKOLL

1. A DIGITÁLIS MUNKAREND ÉRTELMEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA AZ INTÉZMÉNYBEN

A digitális munkarendben az iskolában távoktatás zajlik, vagyis a tananyagtartalmak online átadására és online számonkérésre kerül sor, online kontaktórákra van, míg személyes konzultációkra nincs lehetőség. Személyes konzultációra vagy kiscsoportos felzárkóztatásra csak akkor van lehetőség, ha a járványügyi helyzet ezt engedi. Az intézmény kiemelten ajánlja az Oktatási Hivatal oldalán megjelent módszertani ajánlásban felsorolt kommunikációs felületeket, azonban nem szabja meg a kötelezően használandó közösségi portálok, platformok, online kommunikációs csatornák körét.

A digitális munkarendben heti feladatkiadás történik, amely azt jelenti, hogy a tananyagok, feladatok továbbítása a tanulók részére csak azokon a napokon történhet, amikor az adott osztállyal a pedagógusnak a héten először órája van a nappali munkarendben.

A tanulói jelenlétet a KRÉTA e-Naplóban az adott óra naplózásánál üresre kell állítani. Az adott órára tervezett anyagok, segédanyagok linkje, házi feladat minden esetben rögzítésre kerül a KRÉTA e-Naplóban az óra naplózásánál a házi feladat résznél.

Mivel az iskola tiszteletben tartja a módszertani szabadságot, nem szűkíti le a felhasználható eszközök körét. Így minden egyes tanár maga választhatja meg, hogy milyen online eszközökkel vesz részt a digitális munkarendben.

Az iskola előnyben részesíti a Google Tanterem alkalmazását, melyet a tanulók nagy része ismer és használ.

Az iskolavezetés és a nevelőtestület közötti kapcsolattartás telefonon, e-mailen keresztül és heti rendszerességgel online értekezleteken (minden pénteken 9 órakor) történik. Az online értekeztet vezetői tájékoztatással kezdődik, majd amennyiben szükséges az alsó és a felső tagozat külön tart megbeszélést, melyen a vezetőség heti váltásban vesz részt.

2. A DIGITÁLIS MUNKARENDBEN ELFOGADOTT ÉS AJÁNLOTT MUNKAFORMÁK

A fent ajánlott keretrendszeren túl elfogadott minden további tanulást támogató alkalmazás, közösségi felület az adatvédelmi előírások szigorú betartása mellett. A távoktatás jellegéből adódóan, a nappali munkarendhez létrehozott órarendek az irányadóak, amely napokon és időpontokban történik a feladat és a házi feladat, határidő kijelölés. Minden tantárgyból – a heti óraszám függvényében – hetente legalább egy online kontaktóra tartása órarend szerint kötelező, melyen a tanulók az előbb felsorolt platformon való elérése kötelező, és amellyel biztosítható, hogy a tanuló kérdezhesen, segítséget kaphasson az adott szaktanártól, és amikor a számonkérés is megoldható. Ezzel kiküszöbölhető az esetleges „tantárgyi” ütközés az online bejelentkezések (videó, chat, youtube live) alkalmával. Nem teljesen kiküszöbölhető azonban a tanulói ütközés, amikor egy családban több gyermek is iskoláskorú, de csak korlátozott ideig egyetlen eszköz áll rendelkezésre. Előfordulhat, hogy az eszközzel a szülők is dolgoznak, vagy az eszköz csak akkor elérhető, ha a szülő már hazaért a munkából. Az intézmény szülői kérésre biztosítani tud tableteket és laptopokat az iskolai eszközpark erejéig a digitális munkarend alatt.

A word, excel, pdf eszközök hiányában nem várható el minden egyes tanulótól, hogy ezek alkalmazásával oldjanak meg feladatokat. Az intézmény kiemelten javasolja a Google Tanterem által biztosított felületeken történő feladatkiadást.

A feladatok kiadásánál, a számonkéréseknél törekedjünk online tesztszerek alkalmazására (socrative.com, redmenta.com), vagy nagyobb lélegzetvételű projektfeladatok megvalósítására.

3. A TANULÓK TANULMÁNYI ELŐREHALADÁSA ELLENŐRZÉSÉNEK, RENDSZERES BESZÁMOLTATÁSÁNAK, ÉRTÉKELÉSÉNEK ALKALMAZHATÓ FORMÁI, GYAKORISÁGA, RENDJE, AZ ÉVFOLYAM TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEI TELJESÍTÉSÉNEK RENDJE, FELTÉTELEI

A digitális munkarenden a fentebb vázolt, a távoktatásra jellemző sajátos munkaformákon túl a pedagógiai programban leírt elvektől semmilyen formában nem tér el az intézmény. A beszámoltatás rendszerességére, az értékelés alkalmazható formáira, gyakoriságára, rendjére, az évfolyam követelményei teljesítésének rendjére továbbra is a pedagógia programban leírtak az irányadók. A tanulmányi követelmények teljesítésének feltétele a pedagógus által a különböző kommunikációs csatornákon kiadott feladatok teljesítése.

A magatartás és szorgalom jegyet a digitális munkarend ideje alatt is az osztályfőnök állapítja meg a szaktanárok véleményének kikérésével. A jegy tükrözze tanuló digitális munkarendhez való hozzáállását, kommunikációját, határidők betartását, együttműködését stb.

Digitális munkarend követelményei:

1. Az intézmény a tanulók rendelkezésére bocsátja a tantárgy online felületét, a digitális munkarendhez kapcsolódó segédanyagok elérhetőségét.
2. A digitális munkarend keretében a tantárgyért felelős pedagógus meghatározza a tananyag elsajátításával kapcsolatos követelményeket, a számonkérés formáját és az online konzultáció lehetőségét és időpontját.
3. A tanuló a digitális munkarend keretében köteles a pedagógus utasításainak megfelelően kiadott feladatokat határidőre elkészíteni, beadni, a kapcsolatot felvenni.
4. A digitális munkarend a tanulótól folyamatos ütemezett heti tananyag elsajátítást és a feladatok végrehajtását várja el.
5. A digitális munkarendről való távolmaradást a tanulónak vagy a szülőnek/gondviselőnek az osztályfőnök felé jeleznie kell, illetve akadályoztatás esetén az adott szaktanárral fel kell venni a kapcsolatot a pótlás lehetőségéről.

9. Az offline tanulók nyomon követése az osztályfőnök feladata. A pedagógus kolléga a heti online nevelőtestületi értekezleten tájékoztatja az osztályfőnököt, mely tanulók nem teljesítették a heti feladatot, majd ezt írásban is köteles megtenni. Az osztályfőnök felveszi a szülővel a kapcsolatot, és tájékoztatja a kötelességmulasztásról. Amennyiben a következő héten sem történik változás, a szülővel az igazgatóhelyettes veszi fel a kapcsolatot, és tájékoztatja gyermeke kötelességmulasztásáról. Végső esetben az igazgató hivatalos levélben tájékoztatja a szülőt a kötelességmulasztásról és a hiányosságok pótlásának lehetőségeiről.

10. A tanulók nyomon követése ebben az időszakban rendkívül fontos. Az intézményvezetés segítségére van ebben a helyzetben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az iskolai szociális segítő.

Részvétel az online órákon:

1. Az Intézmény online órákkal segíti a tanulók felkészülését. Az online órák olyan alkalmak, amelyeknek célja az ismeretanyag elmélyítése, rendszerezése, az esetleges kérdések megválaszolása, tisztázása.

2. Az online órák lebonyolításáért a tantárgyat tanító tanár a felelős.

3. Az online órák megtartását az igazgató és az igazgatóhelyettes ellenőrzi (*1. sz. melléklet*). A résztvevők kötelessége az online órán aktív módon részt venni, a közös foglalkozás menetébe belefolyani.

4. A résztvevő kérdéseivel, értelmezéseivel, házi feladataival segítheti a felkészülést.

4. PÁLYAVÁLASZTÁS

Amennyiben a digitális munkarend bevezetése érinti a középfokú továbbtanulás rendjét, úgy az intézmény vezetése, a pályaválasztási referens és az osztályfőnökök az EMMI és az Oktatási Hivatal útmutatása alapján járnak el.

5. A DIGITÁLIS MUNKAREND NYILVÁNTARTÁSA

A digitális munkarendben folyó távoktatás adminisztrálásakor a KRÉTA felületen a nappali munkarend során bevált gyakorlatot kell folytatni. A tanórákat a tanmenetnek megfelelően kell a továbbiakban is beírni. Az értékelés platformja továbbra is a KRÉTA e-Napló.

A tanuló tevékenységéről (dicséret, figyelmeztetések, hírek) továbbra is a KRÉTA e-Napló alkalmazásán keresztül szükséges a szülőket tájékoztatnia pedagógusnak.

6. A DIGITÁLIS MUNKARENDBEN DOLGOZÓ PEDAGÓGUSOKKAL SZEMBENI INTÉZMÉNYI ELVÁRÁSOK

A digitális munkarendben a tanárokkal szemben intézményi elvárás a digitális kompetenciák folyamatos fejlesztése, a távoktatási módszertanban való jártasság megszerzése, az intézmény által ajánlott alkalmazások megismerése, az interneten fellelhető oktató videók megtekintése. Az intézmény minden pedagógus részére saját laptopot biztosít.

7. NETIKETT – TÁVETIKETT; A DIÁKOKTÓL ELVÁRT VISELKEDÉS

A távoktatás során alkalmazott fórumokon, keretrendszerekben, illetve minden egyéb, erre a célra létrehozott kommunikációs csatornán kizárólag a tanulás és tanítás elősegítését célzó kommunikáció folyhat. Tilos bármilyen oda nem illő tartalom feltöltése, megjelenítése, tilos a verbális és képi bántalmazás, zaklatás. A felhasználók tudomásul veszik, és vállalják, hogy minden körülmény között a felhasználtól elfogadható módon és formában, jogkövető és szabálykövető magatartást tanúsítva használják a felületeket.

Az intézményi Házirend a digitális munkarendre alkalmazható részei továbbra is érvényben maradnak (hiányzások igazolása, számonkérés, házi feladat stb.)

8. SPECIÁLIS ESETEK

A távoktatáshoz szükséges digitális környezet hiánya esetén, az intézmény vállalja, hogy a szülők/gondviselők anyagi felelősségvállalása mellett a tanulók rendelkezésére bocsát IKT eszközöket, amennyiben igény van rá. A pedagógusok részére az ajánlott térköz betartatása mellett, az intézményen belül lehetőséget nyújt az eszközök használatára 08-16 óra között. Az iskolai eszközök használatának igényét a tanuló az osztályfőnökének köteles jelezni, aki az igazgatónak jelzi a felmerült igényt. A lehetőség biztosításáról az igazgató a mindenkori körülményekre való tekintettel hozza meg döntését, amelyről tájékoztatja az osztályfőnököt. A döntést az osztályfőnök továbbítja a tanuló felé. Ha valamilyen okból kifolyólag, nem férhet hozzá a tanuló az iskola IKT eszközéhez, úgy kézzel írt, vagy kézzel készített és adott esetben postán eljuttatott projektmunkák is elfogadhatók a tantárgyi követelmények teljesítéseként.

9. A PEDAGÓGUSOK, ÓRAADÓK, ÁTTANÍTÓK MUNKAVÉGZÉSÉNEK FORMÁI, RENDJE, BEOSZTÁSA, A KÖZNEVELÉSI REGISZTRÁCIÓS ÉS TANULMÁNYI ALAPRENDSZERBEN (KRÉTA) VALÓ DOKUMENTÁLÁSÁNAK MÓDJA

A pedagógusok 32 órás fix munkaidejükben a digitális munkarendhez szükséges előkészületeket, az e-tananyagok összeállítását, a választott online keretrendszerbe történő feltöltését, a tanulókkal való kapcsolattartást, a tanulói munkák ellenőrzését, a tanulók tanulmányi előrehaladásának nyomon követését, értékelését, továbbá a munkavégzésüknek a Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszerben történő dokumentálást végzik. A szokásostól eltérő munkaforma a szülőkkal való intenzívebb kapcsolattartást is szükségessé teszi, ezért a pedagógusok, óraadók, áttanítók vállalják a szülők tájékoztatását is a KRÉTA kommunikációs felületén keresztül. A KRÉTA valamennyi szülő részére elérhető. Amennyiben egyéb, elfogadható okokból ott mégsem valósulhat meg a párbeszéd, az iskola további kommunikációs csatornákon keresztül is a szülők rendelkezésére áll (például: telefonon, levélben, emailben, legvégső esetben, az ajánlott térköztávolság betartásával, személyesen.)

A pedagógusok adminisztrációját a KRÉTA e-Napló felületen az igazgató vagy az igazgató havonta ellenőrzi, az ellenőrzés eredményéről a pedagógusokat írásban tájékoztatja.

10. A TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEK

Az iskolában online ügyintézés keretében végezzük a tanulmányi és vizsgaügyek ellátását. A következő módon kérhető a tanulmányi ügyekkel kapcsolatos ügyintézés:

Ügyfélszolgálat ideje: hétköznapi 08.00 óra és 16.00 óra között

mobiltelefonon: 06 30 321 4293-ös mobilszámon vagy vezetékes telefonon: 06 68 681-303,

e-mailen keresztül: czaban.altisk.nszenas@gmail.com elektronikus postai címen.

Igazolások, kérelmek esetén kérjük feltüntetni a tanuló nevét, osztályát, elektronikus elérhetőségét, amelyre a választ a titkárság megküldi.

11. AZ EGYÉNI MUNKAREND

1. A tanuló a megadott digitális munkarend (órarend) és konzultáció alapján alakítja ki a tananyag önálló elsajátítását, a kiadott feladatok végrehajtását.
2. A tanulónak törekednie kell arra, hogy a heti munkarend szerint ütemezze a tananyag elsajátítását.

3. A számonkérés folyamán a tanár 1-5-ig osztályzattal értékeli a tanuló teljesítményét, amelyet az elektronikus naplóban rögzít.

2. HELYI TANTERV

2.1. Választott kerettanterv megnevezése

Kerettantervi rendelet 1. § hatálya – a fenntartóra tekintet nélkül – kiterjed: a) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 7. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt köznevelési intézményekre.

Kerettantervi rendelet 2. § (1) bekezdésében az iskola az oktatásért felelős miniszter által a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat) 2.10. lttal az Nkt. 5. § (1) bekezdés b) része szerint az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két szakaszra tagolódik:

ba) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és

bb) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat

(3) Az iskola a miniszter által határozattal jóváhagyott kerettanterveket a helyi tantervébe tanéves tagolásban építi be és kiegészíti az iskola helyi sajátosságai alapján.

Iskolánk az 1-8. évfolyamokon a 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet által kiadott kerettantervet, mint az alapfokú nevelés-oktatás számára kidolgozott tantervet alkalmazza. Az óraterünk az ebben meghatározott egész iskolára kiterjedő 8 évfolyamos rendszeréhez igazodik. A tantárgyi tantervek mind a jó képességű, mind a tanulási nehézségekkel küzdők számára nyújtanak lehetőséget.

A kerettantervek közül az A változatot alkalmazzuk a 2022/2023. tanév végéig.

A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Kormány rendelet alapján folytatjuk az iskolai oktató-nevelő munkát.

2.2. A helyi tanterv alkalmazásának alapelvei

A legfontosabb pedagógiai alapelveink alapján iskolánk átfogó tantervi célkitűzése az iskolai tevékenységeink valamennyi területén és szintjén a tapasztalati tanuláson alapuló, az egyéni képességekhez igazodó, a tanulók önmegvalósítását szolgáló tantervi nevelő-oktató munka megvalósítása.

Célunk olyan alapvető ismeretek birtokába juttatni tanulóinkat, amelyek segítségével képesek lesznek bekapcsolódni az őket körülvevő mikro környezetük (család, iskola, lakóhely) valós életének gyakorlatában, hogy dönteni tudjanak (egyedül, vagy szüleik segítségével) a továbbtanulásról, további életükről.

Célunk továbbá, hogy olyan igényes alapismeretekkel rendelkezzenek iskolánkat elhagyó tanulóink, amelyek alapul szolgálnak egy magasabb szintű (középfokú) ismeretrendszer megszerzéséhez és életüket átfogó belső igényből fakadó önképzéshez, annak érdekében, hogy a munka világában megtalálják azt a tevékenységet, amely az önkitaljesedését szolgálja.

A kerettanterv alaptantárgyait tantárgyankénti egységben tanítjuk.

2.3. A célokhoz kapcsolódó szerkezet

1-8. évfolyamon a kerettantervnek megfelelő óraszám és a rendelkezésre álló szabad órakeret alapján történik az előírt ismeretanyag tanítása, a képesség- és készségfejlesztés. Informatika oktatása 3. évfolyamtól, első idegen nyelv oktatása 4. évfolyamtól és második idegen nyelv tanulási lehetőségének biztosítása szintén 4. évfolyamtól a délutáni időkeret felhasználásával történik.

A szabadidő hasznos és örömteli eltöltésére vonatkozó lehetőségeket kínálnak a délutáni időkeretben meghirdetett tantárgyi-művészeti szakkörök és sportkörök.

2.4. Az iskolában az egyes évfolyamokon az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás

2.5. A 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet, amely 2020. szeptember 1-től kerül bevezetésre felmenő rendszerben a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: NAT) kerettantervi ajánlása alapján bevezetett ISKOLAI HELYI TANTERV (2020):

<i>TANTÁRGY/ ÉVFOLYAM</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	9	8	7	7	5	5	3,5	4
Matematika								
matematika	4	5	4	4	4	4	3,5	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeret								1
hon- és népismeret						1		
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							2	1
fizika							2	1
biológia							1	2
földrajz							1	2
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Művészetek								
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							1	
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	

digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A kerettanterven felüli kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon tervezhető tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám, tananyaga (10%):

A magyar nyelv és irodalom (szövegértés-szövegalkotás) a matematika és digitális kultúra tantárgyak óraszámát növeltük meg a helyi tantervünk óratervében azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson a helyi sajátosságokhoz igazodva.

Az iskola helyi tantervében a kötelező órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a kerettantervben ajánlott meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A szabadon választható foglalkozásokon való részvételi szabályok:

- A tanuló választását írásba foglaljuk.
- A szabadon választható foglalkozások, órák minimálisan 1 tanítási évre terjednek ki, ennél rövidebb idejű foglalkozást órabanki keretben nem szervezünk.
- A tantárgyi típusú foglalkozásokon nyújtott tanulói teljesítmények értékelése beleszámít az órarendi órákon nyújtott teljesítményekbe.
- Az írásban jelzett választás után a tanulónak kötelező részt vennie az általa választott foglalkozásokon.

2.7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusok közül történő választás szabályai

- A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a csoport vezetésére.
- A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.
- Az egyéb foglalkozások – törvényi meghatározás szerint – olyan tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú tevékenykedtetése az iskolába járó tanulóknak, melyek a tanulók fejlődését szolgálják [Nkt. 4. § 5. pont], s amelyek időkerete az osztályok számára a tanórák megtartásához, osztálybontáshoz és egyéb foglalkozás megtartásához engedélyezett időkeret (osztályok számára engedélyezett heti foglalkozási időkeret, Nkt. 6. sz. mell. CA oszlop 4-16. sorok) és a tanulók számára meghatározott heti kötelező tanórák számának (a tanuló kötelező heti tanórai foglalkozásainak összege: Nkt. 6. sz. mell. BC oszlop 4-16.)

különbözete, azzal, hogy ennek csak egy része használható fel főszabály szerint a napközis, illetve tanulószobai foglalkozások megszervezésére [Nkt. 27. § (4)].

2.8. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei a 16/2013. (II.28.) EMMI rendelete a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről a 2013. évi CCXXXII. törvény és a 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagóguskézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.

Az iskolában az oktató munka során csak olyan nyomtatott és elektronikus taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyet a hatályos tankönyvrendelet hivatalosan tankönyvvé, taneszközzé nyilvánított.

A tankönyv tartalma:

- tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot,
- elégítse ki a didaktikai követelményeket,
- alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez,
- eredményesen szolgálja az adott osztálytípus, tagozat sajátos céljait.

A tankönyvek kiosztását az iskola végzi.

A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (tornafelszerelés, úszásfelszerelés, rajzfelszerelés, mértaneszközök, füzetek, technikához szükséges eszközök, zsebszámológép).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket/gondviselőket minden tanév előtt (legkésőbb a megelőző tanév végéig) az iskola tájékoztatja.

A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők/gondviselők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több éven át használhatók,
- a munkaközösségek csak olyan taneszköz bevezetését engedélyezik, amelyet a felhasználást kezdeményező pedagógus megfelelően ismer,
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk,
- új taneszköz használatát csak szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

1-2. évfolyam – bevezető szakasz: Az alsó tagozat első két évében meghatározó a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Az óvoda-iskola közötti átmenet megkönnyítése érdekében fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Feladat:

Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátíttatása, betartatása. A helyes pedagógus-diák viszony alapjainak kialakítása. A közös játék szabályainak megszilárdítása. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása, családlátogatások. Az osztályközösség erősítése, a Házi rend pontos ismerete, betartása. Tanulóközösségek, tanulópárok kialakítása, differenciált munkavégzés. Önértékelésnek és egymás

értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért. Az iskola környékének megismerése. A szülői kapcsolat erősítése.

3-4. évfolyam – kezdő szakasz: Az alsó tagozat 3-4. évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat az egyéni képességek figyelembevételével.

Feladat:

Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése (gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás). Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házirend betartása. Az idősebbek helyes példának követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért (versenyek, rendezvények). A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata az egyéni képességek figyelembevételével, az IKT eszközök használata.

A különböző tanulásszervezési eljárások (páros munka, csoportmunka, kooperatív technikák, tapasztalati tanulás stb.) és módszerek alkalmazása. A tanulói egyéni motiváltságának fenntartása. Önértékelésének és egymás értékelésének kialakítása.

Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. Az osztályközösség megszilárdítása, felelősség önmagáért, a társakért. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részvétel a község ünnepein, rendezvényein, versenyeken.

5-6. évfolyam – alapozó szakasz: A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Feladat:

Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása. Differenciált foglalkozások szervezése a tanulók egyéni képessége alapján. Kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házirend betartása. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, községi versenyeken, ünnepeken. Az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. Közös programok a szülőkkel. Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés terén. A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata az egyéni képességek figyelembevételével, az IKT eszközök használata. A különböző tanulásszervezési eljárások (páros munka, csoportmunka, kooperatív technikák, tapasztalati tanulás stb.) és módszerek alkalmazása. A tanulói egyéni motiváltságának fenntartása. Önértékelésének és egymás értékelésének kialakítása.

A szülőkkel/gondviselőkkel kialakított kapcsolat további erősítése. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában, részvétel versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál.

7-8. évfolyam – fejlesztő szakasz: A felső tagozat 7-8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Feladat:

A differenciált munkavégzés gyakorlata az egyéni képességek figyelembevételével, az IKT eszközök tanórai és tanórán kívüli rendszeres alkalmazása, beépítése a tanulási folyamatba. A különböző tanulásszervezési eljárások (páros munka, csoportmunka, kooperatív

technikák, tapasztalati tanulás stb.) és módszerek alkalmazása. A tanulói egyéni motiváltságának fenntartása. Önértékelésének és egymás értékelésének gyakorlata, a reflektív gondolkodás fejlesztése.

Az osztályközösség erősítése, a Házi rend betartása. Az önálló tanulás folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában (Diákönkormányzat, versenyek, rendezvények, ünnepek). A rájuk leselkedő veszélyek (iskolai és online bántalmazás, dohányzás, alkohol, drog, csavargás stb.) tudatosítása, a megelőzés módjának hangsúlyozása.

A helyes pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vitaszellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért. A diákközösségek fejlődését szolgálja a diákönkormányzat működésének támogatása, munkájának segítése, évi rendszerességgel diákközyűlés megszervezése. Az ünnepélyek, megemlékezések, a hagyományok ápolása a közösségfejlesztő tevékenységnek, ezáltal pedagógusaink nevelő- oktató munkájának részét képezik.

2.9. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az általános iskola 1-8. évfolyamáig a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltétele megfelel a Nemzeti Köznevelési Törvény vonatkozó bekezdéseiben foglaltaknak.

Az 1-8. évfolyamokon a tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket teljesítette az adott évfolyamon minden tantárgyból.

A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

A továbbhaladás feltétele a 2-8. évfolyamokon a minden tantárgyból elért kitűnő, jeles, jó, közepes vagy elégséges tanév végi osztályzat, illetve a megfelelt, jól megfelelt, részt vett bejegyzés.

Javítóvizsgán szerezhet jogot a tanuló a továbbhaladáshoz, ha a 2-8. évfolyamokon egy - három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett.

A 2-8. évfolyamokon elégtelen osztályzat(ok) esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. A döntésről a szülőt/gondviselőt az igazgató írásban tájékoztatja.

A javítóvizsgára a következő tanévet megelőző augusztus 15. és augusztus 31. között kerül sor.

Ha a tanuló legalább egy tantárgyból a javítóvizsgán „elégtelen” osztályzatot szerzett a 2-8. évfolyamokon, az évfolyamot köteles megismételni.

A magasabb évfolyamra történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításhoz a tanulónak osztályozóvizsgát kell tenni a 2-8. évfolyamokon, ha

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanévben 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése értelmében osztályozó vizsgát tehet,
- egyéni munkarendű volt.

Az 1. évfolyamon a köznevelési törvény előírásainak megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamra, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület nem bocsátotta osztályozóvizsgára.

A szülő/gondviselő írásbeli kérelme alapján az igazgató engedélyezi az évfolyam megismétlését az 1. évfolyamokon.

A tanuló köteles év végén minden elméleti tárgyból vizsgázni a tárgy jellegének megfelelően írásban, illetve szóban is. Kivéve, ha a tanuló bizonyos tárgyakból évközi teljesítménye alapján osztályozható.

A vizsgaidőpontokat a munkaterv alapján az igazgató határozza meg, a pedagógus és az osztályfőnök közli a tanulóval. Ha a vizsgázó a megadott vizsgaidőpontban nem jelenik meg, az év végi jegye elégtelen, és csak a későbbi sikeres pótvizsgálattal teheti érvényessé az évét.

Félévkor a pedagógus javaslata alapján vizsgázhat az egyéni munkarendű tanuló elméleti tantárgyakból. A pedagógus feladata, hogy a tanuló kérésére közölje a hivatalos törzsanyagot és a használatos tankönyvet, valamint a vizsgakövetelményeket.

2.10. Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei

A tanulói teljesítmény értékelésének célja:

- segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását,
- járuljon hozzá ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról,
- biztosítson lehetőséget a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk.

- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, a hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges értékelést alkalmazunk. Félévkor és év végén tantárgyanként a törvényben meghatározott szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia.

Intézményünk sajátossága, hogy a tanulók értékelésére a nevelőtestület által kidolgozott kompetencia alapú egyéni értékelést alkalmazza, amely a tanulók egyéni képességeit részletesen, árnyaltan mutatja be, melyet a szülő/gondviselő tudomására hoz.

1-4. évfolyamon szöveges értékelését a kompetencia alapú értékelő füzetben, az 5-8. évfolyamon a kompetencia alapú értékelő lapon végezzük. A kompetencia alapú szöveges értékelések ideje: a novemberi és áprilisi szülői értekezletet megelőző péntek.

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében tanév közben az egyes pedagógus által választott - az érdemjegytől eltérő - értékelési eszközök is alkalmazhatók. A pedagógus által választott értékelési eszközt, annak szöveges minősítéssé történő átszámításának a módját a pedagógus megismerteti a szülőkkel, az első szülői értekezleten.

Az értékelés-osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Ez az értékelési forma a 2. évfolyam év végétől 8. évfolyamig történik. Az egyes fokozatok tartalmát tantárgyaktól függetlenül az alábbiak szerint határozzuk meg.

- Jeles (5) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, aki egyéni képességeihez mérten az iskolai (tanórai) közös munkában különösen nagy figyelmet és érdeklődést, elvárható teljesítményéhez képest fejlődést mutat. Otthon feladatát állandóan, és legnagyobb részben segítség nélkül végzi. Az osztályban már feldolgozott tananyagról szóban és írásban bármikor kiválóan és helyes magyarsággal számot tud adni, annak helye és önálló alkalmazásában nehézsége nincs, kötelességtudása pedig társaira jótékony hatású. Amennyiben a tanuló osztályzata mindkét félévben valamennyi érdemjegye jeles, a tanuló minősítése kitűnő.
- Jó (4) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, aki egyéni képességeihez mérten és elvárható teljesítményéhez képest fejlődést mutat. Az iskolai közös munkában érdeklődéssel és figyelemmel vesz részt, otthoni feladatait általában segítség nélkül jól elvégzi, a már feldolgozott tananyagról szóban és írásban számot tud adni és azt némi segítséggel helyesen alkalmazni is tudja, kifejezőképességében csak kisebb hiány fordul elő, de tanulmányi kötelezettségeinek teljesítéséről kellő bizonyítékot nyújt.
- Közepes (3) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, aki egyéni képességeihez mérten az iskolai közös munkában részt vesz, otthoni feladatait nagyobb részben önállóan elvégzi, a már feldolgozott tananyagról szóban vagy írásban kisebb hiányokkal, tévedésekkel vagy pontatlanságokkal számot tud adni és azt segítséggel, alkalmazni is tudja, kifejezőképességében időnként nehézségei mutatkoznak, amelyeket azonban kötelességtudóan megpróbál kijavítani.
- Elégséges (2) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, ha az iskolai közös munkában részt vesz, otthoni munkáját lényeges elemeiben elvégzi, a már feldolgozott tananyag legfontosabb részeiről szóban és írásban számot tud adni, de ismereteit csak segítséggel tudja alkalmazni, írásbeli dolgozatainak eredménye pedig legalább felerészben elégséges.
- Elégtelen (1) minősítést kap a tanuló, ha az iskolai közös munkában passzív, otthoni feladatait nem, vagy csak hanyagul végzi el, a feldolgozott tananyag lényeges részeiből szóban és írásban sem tud számot adni, írásbeli dolgozatainak érdemjegye túlnyomórészt elégtelen, a továbbhaladáshoz szükséges tantárgyi minimum követelményeket nem teljesíti.

Az etika, a dráma és tánc, a hon- és népismeret, a dráma és színház és az állampolgári ismeretek tantárgyakat nem osztályozzuk, hanem **részt vett, megfelelt, jól megfelelt szöveggel minősítjük.**

A felzárkóztatásra szorul minősítés estén a szülő bevonásával lépéseket teszünk a gyenge teljesítmény okainak feltárására és a felzárkóztatás módjának kidolgozására.

Törekszünk a fejlesztő, segítő értékelés előtérbe helyezésére. A fejlesztő, segítő értékelés lehetővé teszi, hogy a tanuló felelősséget vállaljon önmaga fejlődéséért. A fejlesztő értékelés segíti az egyén magabiztossá válását, együttműködést a közösség tagjaival.

Mindhárom értékelési fajtát használjuk a tanév során.

- **Diagnosztikus** értékelés célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatói stratégia kialakítása.
- **Formatív** értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szóveges formában, mindig a tanuló konkrét tennivalóját jelöljük ki.
- **Szummatív** értékelés célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

Az értékelés	Kezdet	Folyamata	Vége	Tanulási szakasz zárása
Fajtája:	Diagnosztikus Feltárja az előzetes ismeretek szintjét, feladatot határoz meg, helyzetet mér fel.	Formatív Fejlesztő. A tanuló önfejlesztő módot sajátít el.	Szummatív Minősítő értékelés, a tanulási időt lezárja.	Szummatív Képzési szakaszt lezárja.
Ideje:	Minden szakasz elején, valamint csoportba sorolás, tanulási problémák esetén, tanárváltáskor.	Időben rendszeresen elosztott gyakorisággal, a folyamat teljes idejében.	Félév, év vége.	4. évfolyam vége 6. évfolyam vége 8. évfolyam vége
Célja:	Visszajelzés tanár, diák, szülő számára.	A tanulás és értékelés kölcsönhatásának érvényesítése.	Összegezés, minősítés, értékelés.	Összegezés, minősítés, értékelés.
Formája:	Dolgozat, a teljesítményt pontban és %-ban fejezi ki.	Dolgozat, szóbeli feleletek, csoportértékelés.	Témazáró, szóbeli-írásbeli feleltetés.	Országos digitális mérés (matematika, szövegértés, természettudomány). Idegen nyelvi mérés.

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- beszámoló,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
 - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - röpdolgozat (pl.: aznapi házi feladatból, tananyagrészekből),
 - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
 - témaközi dolgozat,
 - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő),
 - év eleji és év végi felmérések,

- a tanuló produktumának (pl.: vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat, illetve technika és tervezés órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma bemutatása) ellenőrzése.
- gyakorlati feladat,
- projektmunka,
- kiselőadás,
- szorgalmi feladat.

Az ellenőrzés funkciói:

- folyamatos fejlődésre, tevékenykedésre, együttműködésre és munkára készíti a tanulókat az egyéni képességplafonjához mérten,
- folyamatos visszajelzést ad a pedagógusnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről, ismeretéről és fejlődéséről,
- segíti a tanulók reális önértékelését,
- segíti a reális pályaaorientációt.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, önálló kiselőadása, órai aktivitása, versenyen való eredményes részvétele és gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A testnevelés, a technika, életvitel és gyakorlat, a technika és tervezés, az ének-zene és a vizuális kultúra tantárgyak kivételével az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró felmérést írnak.

A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban tantárgyanként és félévenként.

A testnevelés tantárgy követelményeinek teljesítését csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A szakértői bizottság által megállapított bizonyítottan részképeség-hiányos, illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákot az írásbeli számonkérés minden formája alól fölmentjük.

- Tanév elején, október hónapban 1. évfolyamon a Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer (DIFER) segítségével felmérjük tanulóink képességszintjét, a tanév végi visszaméréssel pedagógusaink képet kapnak a tanulók képességeinek fejlődéséről.
- Tanév végén matematikából, szövegértésből a 4-8. évfolyamon, természettudományból, idegen nyelvből, történelemből és digitális kultúrából az 5-8. évfolyamon kimeneti mérést végzünk.
- A 2. évfolyam végétől a félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1), illetve tantárgyi dicséret esetén kitűnő (5) osztályzat.
- A 2. évfolyamon tanév végén, a 3-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén tanulóinkat legalább négy érdemjegy alapján értékeljük osztályzattal.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt/gondviselőt a tantárgyat oktató pedagógus tájékoztatja az ellenőrző könyv és a KRÉTA e-Ellenőrző útján, az érdemjegy naplóba történő beírásával egyidejűleg.
- Az ellenőrző könyvbe beírt érdemjegyeket a pedagógus kézjeggyel hitelesíti.
- Az ellenőrző könyvbe és a KRÉTA e-Ellenőrzőbe beírt jegyeket az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, az esetlegesen elmaradt osztályzatok pótlásáról gondoskodik, pótlásra felkéri az érintett pedagógust.

- Féljegyeket, alá- vagy föléhúzott jegyeket iskolánkban érdemjegyként nem alkalmazunk.
- **A tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatalapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásakor a szakmai munkaközösségek által tantárgyanként kidolgozott értékelési skálát alkalmazzuk.**

<u>Alsó tagozat:</u> (1-4. évfolyam)		<u>Felső tagozat:</u> (5-8. évfolyam)	
0 - 30 %	elégtelen	0 - 29 %	elégtelen
31 - 50 %	elégséges	30 - 49 %	elégséges
51 - 70 %	közepes	50 - 69 %	közepes
71 - 90 %	jó	70 - 89 %	jó
91 - 100 %	jeles	90 - 100 %	jeles

Az alsó tagozaton 1-4. évfolyamon a tanulók értékelése havonta egy érdemjeggyel vagy szöveges bejegyzéssel, témaegységek végén írásbeli vagy szóbeli beszámoltatással, illetve gyakorlatban történik. Félévenként legalább egy-egy témazáró dolgozatot írnak elméleti tantárgyakból a tanulók.

A felső tagozaton 5-8. évfolyamon magyar irodalomból: irodalomelméletből minden témakör írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel zárul. Nagyobb tematikai egység végén, félévente legalább egy-egy témazárót írnak a tanulók. A tanulók szövegértését minden tantárgy óráin fejlesztjük. Magyar irodalom tantárgyból a tanév utolsó szövegértés dolgozata témazárónak számít.

Magyar nyelvtanból az 5-8. évfolyamon minden témakör témazáró dolgozattal zárul.

Történelemből az 5-8. évfolyamon minden témakör témazáró dolgozattal zárul.

Angol nyelvből az 5-8. évfolyamon három témazáró dolgozatot írnak a tanulók (két-két témánként).

Német nyelv tantárgyból az 5-8. évfolyamon félévente egy-egy témazáró dolgozatot írnak a tanulók.

A természettudományos tantárgyak tanítása során a nagyobb tematikai egységek, vagy azok összevonásával kapott anyagrészek lezárásaként témazáró dolgozatokat írnak a tanulók elméleti vagy gyakorlati formában. A témazáró dolgozatok száma éves szinten matematikából legalább négy. Biológia, földrajz, fizika, kémia és természetismeret, természettudomány tantárgyaknak évenként legalább három, míg informatika, digitális kultúra esetén évenként legalább kettő.

A nem kötelező (választható) tantárgyak közül a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban az alábbi tantárgy(ak) osztályzata(i) szerepel(nek): idegen nyelv.

Kettőnél több témazáró felmérés egy napon, egy osztályban nem szerepel. Ennek biztosítását a témazárót íratató pedagógus végzi a KRÉTA e-Naplón keresztül előre jelezve szándékát.

Az érdemjegyek e-Naplóba történő bejegyzésekor iskolánkban az alábbi jelöléseket alkalmazzuk:

a.	témazáró felmérés	piros színű
b.	egyéb írásbeli munka	zöld színű
c.	szóbeli felelet, önálló kiselőadás, óráközi munka, versenyen való részvétel	kék színű

- A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát a témazáró dolgozatok esetében és %-ban fejezzük ki, amelyet érdemjeggyel értékelünk.
- A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat, a Házirendhez és a szokásrendhez való viszonyulást értékeljük. A tanuló szorgalmát a tanuló tanuláshoz való viszonyát, hozzáállását. A félévi és év végi magatartás és szorgalom értékelését az osztályfőnök határozza meg, amelyhez kikéri az osztályban tanító pedagógusok véleményét.
- A tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel/gondviselőkkel ismertetjük a helyi tanterv tantárgyankénti követelményeit.
- Az értékelések kiosztása után lehetőséget biztosítunk a szülők/gondviselők számára a megbeszélésre.
- A tanulókkal minden pedagógus megismerteti az iskola és a saját értékelési rendszerét, azért, hogy tisztában legyen azzal, hogy mit várunk el tőlük.
- Minden tanuló negyedéves kompetencia alapú értékelő füzetét és értékelőlapját egy tanéven keresztül az osztályfőnök (megbízott osztályfőnök) megőrzi.
- A tanév végi értékelés a hivatalos nyomtatványokba kerül bele.
- A tanulók tanév végi felmérőit a következő tanév elejéig megőrizzük.
- A tanuló az 1. évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A szülő kérésére engedélyezhető az évfolyamisméltés.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő (SNI) diákok esetében a számonkérés a szakértői véleményben meghatározottak szerint történik, a szülő és a tanuló ehhez kapcsolódó kérésének figyelembevételével.

Az írásbeli munkák ellenőrzése során és a tapasztalatok alapján különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.

Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtaníttuk a diákokat az információhordozók használatára (pl. szövegszerkesztés, internethasználat, forrásgyűjtés, gondolatterkép, prezentáció készítése demonstrációs eszközökkel stb.)

A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját rövid időn belül értékelni, javítani kell Házirendünkben szabályozott módon. Ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul jegyszerző funkciója mögött.

A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be a pedagógus. Előzetes bejelentés nélkül a tanuló magánfeljegyzéseit, jegyzeteit nem szabad elvenni.

Mentesítés az értékelés és minősítés alól

A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót – jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint – az illetékes Pedagógiai Szakszolgálat, a Megyei Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató határozatban mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A tanuló a tantárgy ismeretanyagát időben és tartalomban, egyéni fejlesztési terv alapján sajátítja el. A tanuló a tanítási órán részt vesz és a többi tanulóval együtt képességeihez mérten, differenciáltan dolgozik. Értékelésük során különösen fontos a rendszeresség, konkrétság, az egyéni adottságok figyelembevétele, a méltányosság, a helyes önértékelés kialakítása, az egészséges munkakedv és a motiváció fenntartása. Cél a tanuló

felzárkóztatása a tantárgyi minimumkövetelmény eléréséhez, a tanuló legoptimálisabb fejlődésének biztosítása.

Az érintett tanulók esetében további ajánlásokat kell figyelembe venni: hosszabb felkészülési idő biztosítása, időtényező növelése számonkéréskor, írásbeli beszámoltatás helyett szóbeli vagy szóbeli beszámoltatás helyett írásbeli számonkérés előtérbe helyezése, írásbeli feladatnál értelmezési segítség nyújtása, szükség esetén a feladat felolvasása, az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használata.

Teljes tantárgyi minősítés alóli mentesítés esetén az értékelés a következők szerint történik:

- alsó tagozaton szöveges formában,
- felső tagozaton az írásbeli munkák százalékos formában,
- év végén a bizonyítvány, törzskönyv értékelő része kihúzásra kerül, a megjegyzés rovatba bekerül a mentesített tantárgy neve (záradék),
- félévkor és év végén a tanuló a pedagógus által összegző szöveges értékelést kap a követelményszinthez viszonyított teljesítményéről, formanyomtatványon.

Részleges tantárgyi minősítés alóli mentesítés esetén az értékelés a következők szerint történik:

- alsó tagozaton szöveges formában,
- felső tagozaton százalékos formában a minősítés alól mentesített tantárgyrészben nyújtott teljesítményről, és osztályzatot kap a tantárgy többi részére,
- rendszeresen a naplóban,
- félévkor és év végén a tanuló osztályzatot kap a minősíthető tantárgyrészre; év végén a bizonyítvány, törzskönyv megjegyzés rovatába bekerül az értékelés alól mentesített tantárgyrész neve (záradék).

2.11. A magatartás és szorgalom ellenőrzése és értékelése

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez: a Házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, pedagógusaihoz, az iskola dolgozóihoz.

A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (a Házirendben meghatározott bizonyos igazolatlan óraszám, amely mellett a tanuló magatartásjegye – ha az egyéb feltételek teljesülnek – lehet példás, jó, változó),
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, együttműködés, szolidaritás stb.),
- pedagógusaival szemben tanúsított magatartása (udvariasság, együttműködés, tisztelet),
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken,
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás,
- a tanórai és tanórán kívüli magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló *képességéhez mért* teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),

- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás, együttműködés),
- a tanuló írásos és manuális munkájának esztétikuma, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkeznek, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet. A fegyelmezett önmagában nem feltétlenül példás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a 2. évfolyam második félévében, valamint a 3-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat, szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

Az 1. évfolyamon, valamint a 2. évfolyam első félévében szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk.

A szöveges értékelésekre és minősítésekre a tantárgyi értékelésekkel és minősítésekkel egy időben kerül sor.

A 2. évfolyam második félévében és a 3-8. évfolyamokon a tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnök - figyelembe véve az osztályban tanító pedagógusok jelzéseit - minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. A félévi és az év végi osztályzatot az osztályfőnök állapítja meg az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján.

Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Ha a többségi vélemény nem jön létre, akkor az osztályfőnök szavazata dönt.

Az év végi osztályzatokat a bizonyítványba és a törzslapba az osztályfőnök jegyzi be.

Az osztályfőnök akadályoztatása esetén e feladatra az igazgató ad megbízást.

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a. Példás (5) az a tanuló, aki:

- a Házi rendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

b. Jó (4) az a tanuló, aki:

- a Házi rendet betartja,
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,

- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- d. Változó (3) az a tanuló, aki:
- az iskolai Házi rend előírásait nem minden esetben tartja be,
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
 - feladatait nem teljesíti minden esetben,
 - előfordult, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
 - igazolatlanul mulasztott,
 - osztályfőnöki intője van.
- d. Rossz (2) az a tanuló, aki:
- a Házi rend előírásait sorozatosan megsérti,
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- a. Példás (5) az a tanuló, aki:
- egyéni képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat teljesíti,
 - munkavégzése pontos, megbízható,
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
 - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- b. Jó (4) az a tanuló, aki:
- egyéni képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
 - a tanórákon többnyire aktív,
 - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
 - taneszközei tiszták, rendezettek.
- c. Változó (3) az a tanuló, akinek:
- tanulmányi teljesítménye elmarad egyéni képességeitől,
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,

- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- d. Hanyag (2) az a tanuló, aki:
- egyéni képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
 - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
 - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
 - feladatait folyamatosan nem végzi el,
 - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
 - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, ellenszegül,
 - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.12. A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata

A házi feladat céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat,
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat,
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában,
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz, ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűzhetnek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. Amennyiben ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatot differenciáltan, az egyéni képességek figyelembevételével szükséges biztosítani a tanulók számára.
- A házi feladatot mindig (részben vagy teljesen) minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint.
- Nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad.
- Meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el.
- A hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése stb.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.

A napköziben és az egésznapos iskolaszervezési formában történő foglalkozások során a házi feladat elkészítését a napközis feladatot ellátó nevelő ellenőrzi, elkészítéséhez segítséget ad. Szükség esetén gyakorló feladatokkal segíti a tanulót a tanórára való felkészülésben.

2.13. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- Magyarból és matematikából: 7. és 8. évfolyamon, osztályon belüli differenciálás alakítható ki tehetséggondozó és felzárkóztató jelleggel.
- Testnevelésből a lehetőségek függvényében.
- A természettudományi tárgyakból a kísérletezés lehetőségének biztosítása.
- Napközis csoportokat az év eleji jelentkezések alapján szülői írásbeli kérelemre szervezünk. Az alsó tagozaton évfolyamonként alakítjuk ki a tanulócsoporthoz, a felső tagozaton 5-8. évfolyamon összevontan szervezzük meg létszám függvényében. Lehetőséget biztosítunk a tanév közben is napközibe való felvételre, illetve az onnan történő kiiratkozásra.

2.14. A mindennapos testnevelés biztosítása és a tanulók fizikai állapotának mérése

Biztosítjuk az évfolyamokon a heti öt testnevelésórát. A 2-8. évfolyamokon a tanulók a testnevelés óra keretében úszásoktatáson vesznek részt heti két órában szeptember, október, április, május és június hónapokban (a rendelkezésre álló uszoda szabadtéri medencéje miatt). Az úszásoktatást a testnevelők tartják.

Napköziben napi 45 perc játékos testmozgás is biztosított. Sportegyesületekkel együttműködésben labdarúgás, kézilabda, birkózás, aerobik sportfoglalkozásra van lehetőség. A Liszt Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény által szervezett társastánc tanulására is biztosított a lehetőség.

2.15. Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT®)

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők a testnevelés órákon végzik el 5-8. évfolyamon a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT®) rendszer keretében, melynek eredményét feltöltik a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt informatikai rendszerbe (NETFIT®).

2.16. Iskolánk egészségfejlesztési programja

2.16.1. Iskolánk egészségfejlesztési tevékenységének kiemelt hosszú távú pedagógiai céljai:

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Tapasztalatokra alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia kialakítása.
- Környezettudatos magatartás és életvitel segítése.
- Állampolgári – egyéb közösségi felelősség felébresztése.
- Az egészség és környezet összefüggésének feltárása.
- Ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések megláttatása.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség.
- Létminőség eléréséhez szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.
- Az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás.
- A családi életre nevelés fejlesztése.
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.

Kulcsszavak

Szeretet, tisztelet, megbecsülés, harmónia, mértékletesség, takarékoság, alázat, esztétika, empátia, segítőkészség, tolerancia, együttműködés, felelősség, öröm, vidámság, globális gondolkodás, szelídség.

Középtávú pedagógiai célok:

- A szülőkkel/gondviselőkkel, az intézmény környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése.
- A legalapvetőbb egészségügyi ismeretek eljuttatása minden tanuló és pedagógus számára.
- A már meglévő ismeretek rendszerezése, szelektálása, mélyítése.
- A környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képesség fejlesztése (pl. problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- Egészséges, környezetbarát életmód elsajátítása.
- Környezeti érzékenység, helyes szokások, viselkedési normák kialakítása.
- Felelősségteljes cselekvésre való ösztönzés.
- Ne csak egy-egy konkrét alkalomhoz kössük az egészségnevelést, hanem folyamatosan legyen jelen az intézmény életében. Az alkalomszerű programok mellett mindennapjainkban is természetessé váljon az egészségtudatos magatartás megjelenése.

Rövid távú pedagógiai célok:

- A tanulóban az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- A tanulók ismerjék meg – életkoruknak megfelelően – saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Az egészséges és tiszta környezet iránti igény kialakítása.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása.
- Testmozgás fontosságának tudatosítása.
- Olyan programok biztosítása, amelyek lehetőséget nyújtanak arra, hogy a szülőknél/gondviselőknél szóló ismeretterjesztő anyagok és egyéb ajánlások révén az egészségnevelés otthon is tovább folytatható legyen.
- Az otthon és az iskola erőfeszítései létrehozzák és megerősítik az egészségvédő viselkedési formák, szokások kialakulását.
- Az évek folyamán kialakult hagyományokat továbbra is ápoljuk. Az élményekben gazdag kirándulásokkal, az iskolai ünnepekkel, közös programokkal a közösségi érzést, és a családok kapcsolatának kiszélesítését kívánjuk fenntartani.
- Egy védőháló alakuljon ki az intézményen belül, hatékonyabb kommunikáció növelése érdekében:
 - a) pedagógus – pedagógus,
 - b) pedagógus – diák,
 - c) diák – diák,
 - d) pedagógus – intézmény – szülő/gondviselő,
 - e) szülő/gondviselő – tanuló között.

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell az oktatás-nevelés során. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus, és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Intézményünknek az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- **Biológiai tényezők:** testápolás, táplálkozás, mozgás, szexualitás.
- **Mentális tényezők:** primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése.
- **Szociális tényezők:** egészségügyi ellátás és családvédelem.

2.16.2. Iskolánk egészségfejlesztési tevékenységének feladatai:

Intézményünkben a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (TIE) az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti – minden tanulóval, a teljes tantestület és alkalmazotti közösség, az iskolaegészségügyi szolgálat szakemberei, a szülők és az iskola környezetének bevonásával, szakmai ellenőrzés és segítség mellett:

- **Egészséges táplálkozás megvalósítása** (lehetőleg a helyi termelés – helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- **Mindennapos testnevelés** minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, és az azt kiegészítő egyéb testmozgás;
- **A tanulók érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése** személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (éneklés, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok, kézművesség stb.);
- **Egészségismeretek** széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése is)

Az egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozáson feladata.

Az iskolai egészségfejlesztést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelési órák, játékos egészségfejlesztő testmozgás, az iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások.
- Az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek.
- A biológia és egészségtan, a környezetismeret, a természetismeret, a természettudomány, az állampolgári ismeret, a technika, életvitel és gyakorlat, a technika és tervezés tananyagának feldolgozása.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök (együttműködünk a Gondozási Központtal szakember biztosítása céljából).
- Az egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele (osztályfőnöki órák megtartása, szűrővizsgálatok lebonyolítása).
- Az iskola fogászat szolgáltatásainak igénybevétele.
- Az osztálykirándulások keretében az egészségnevelést szolgáló programelemek szervezése.
- A **Sport- és egészségnap** programjának tanévenkénti lebonyolítása.
- Az osztályfőnöki órák keretében megtartott drogprevenciót szolgáló foglalkozások megtartása (Szociális Otthon Rehabilitációs Részlege, Rendőrség).
- Az egészséges táplálkozás megismertetése a gyakorlatban, annak alkalmazása a gyakorlatban.
- Gyógytestnevelés foglalkozások szervezésének segítése.

2.16.3. Egészséges táplálkozás

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása kisgyermekkorától kezdődően. Az egészséges étkeztetési szokások kialakítása. Az iskolagyümölcs programban való részvétellel biztosítjuk a rendszeres zöldség és gyümölcsfogyasztást.

Tevékenység - eszköz:

- Táplálkozás-életteni optimum, korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.
- Az étkezés higiéniájának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban (pl. kóla, energia ital, illetve cukros üdítők fogyasztása).
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásainak, sajátosságainak megismertetése (osztályfőnöki órán beszélgetés, anyaggyűjtés).

Követelmény:

- Táplálkozás-higiéniai, esztétikai ismeretek betartása
- A kultúrált étkezés szabályainak megismerése és betartása.
- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátítása.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás, élelmiszerek helyi termelése, helyi fogyasztása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok ismerete.
- A beteg ember táplálásának sajátosságainak megismerése.

Értékelés:

Helyes magatartásformák megerősítése, példaként állítása.

2.16.3. Környezeti higiénia biztosításának feladatait az alábbi módokon biztosítjuk:

- Az iskolai környezet tisztaságának és biztonságának megteremtése.
- Az egészségre ártalmas anyagokat, termékeket a tanulók közvetlen környezetétől elkülönítve, zárt helyen tároljuk, azokat az előírások szerint használjuk.
- Gondoskodunk a helyiségek ideális megvilágításáról, az eszközök tisztaságáról.
- Gondoskodunk a megfelelő ivóvízellátásról.
- A tanulók testi épségének védelmében a megfelelő tárgyi eszközöket vásároljuk meg.
- A felnőtt állandó jelenlétével a biztonság érzését biztosítjuk a tanulóknak, és körültekintő szervezéssel próbáljuk a balesetek lehetőségét minimálisra csökkenteni.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a folyamatos levegőcserékre, zöld növényzet elhelyezésére, ápolására, megfelelő páratartalom biztosítására, a nyugtató hatású színharmonia kialakítására.
- A tanulók egészségének megóvását elsősorban a környezeti higiénia megteremtésével, és ehhez kapcsolódóan a higiénés szabályok betartásával.
- A fertőző betegségek megelőzését a rendszeres fertőtlenítésekkel és tisztításokkal.
- A pedagógiai tevékenységek helyes arányainak szabályozását.

2.16.4. Mindennapos testnevelés

Feladat:

- A gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése, vázizomzat erősítése, helyes testtartás kialakítása, mozgásigény alakítása játékkal és egyéb természetes mozgással.

- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, testi képességeinek fejlesztése játékos formában.
- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (testnevelés óra, túra, kerékpár, úszás stb.) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású: „Ép testben, ép lélek”.
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére.
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése.

Tevékenység - eszköz:

- A mindennapos testmozgás biztosítása. Sport- és napon való aktív részvétel.
- A mozgással, sporttal kapcsolatos emberi kapcsolatok és értékes tulajdonságok fejlesztése.
- A mozgáskultúra örömszerző funkciójával való megismerkedés (tanórán kívüli testmozgások).
- Erőnlét, terhelés, fittség és állóképesség egyéni fejlesztése a testnevelés órákon.
- Jellemformáló helyzetek felhasználása (csapatversenyek).

Követelmény:

- A rendszeres testmozgás szükségletté váljon.
- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megteremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolatának meglátása.
- Az egészséghez szükséges testmozgások ismerete.
- A szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában.

Értékelés:

- A sportversenyeken való tisztes helytállás, a bajnokságokba való bekapcsolódás dicsérete, jutalmazása iskolagyűlésen.
- Pozitív megerősítés és társas visszajelzés bármilyen jellegű mozgás-sport tevékenységbe való bekapcsolódás esetén.

2.16.5. A gyermekek érett személyiséggé válásának, lelki egészségének elősegítése

a.) Mentális tényezők

Cél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stresszkezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret és önértékelés kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői értekezleten (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a fiatalkori szorongás kiváltó okait, mivel kudarcélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik.
- A tanuló társas támogatása, mivel ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása osztályfőnök bevonásával.
- A stresszlegyűró képesség és a tolerancia fejlesztése, azért, hogy megkönnyítse a külvilág pszicho-szociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.

- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (gyermek- és ifjúságvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység - eszköz:

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek).
- Az önismeret fejlesztésénél a pedagógusok térjenek ki az aktuális énkép a kapott énkép és eszményi énkép közötti különbségekre és azok kölcsönhatásaira.
- A szülőkkel/gondviselőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartás zavarok jelentkezése esetén a család felkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).
- Az osztályfőnöki órákon stresszfeloldó technikák, konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Követelmény:

- Alakuljon ki pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép.
- Tanulóink tanulják meg, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Alakuljon ki konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben.
- Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az életpasztyát gazdagítják, hibáikból tanuljanak.

Értékelés:

- A tanulói sikerek és kimagasló teljesítmények egyéni és közösségi elismerése, dicsérete, jutalmazása (tehetséggondozás, szakkörök, szakmai versenyek) iskolagyűlésen.
- A tanulói fegyelmi kihágások feltérképezése. A szabályszegés mértékéhez megfelelő büntetés és annak következetes betartása, betartatása.

b.) A szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása, rászorulóknak segítése, törődés egymással. A függőséghez vezető szokások megelőzésére való törekvés.

Feladat:

- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés.
- Családi életre, társsá, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szervenélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység - eszköz:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben.
- Közlekedési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és az egészségügygel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel: fogászati szűrés, egészséges táplálkozás.

- Interaktív beszélgetés osztályfőnöki órák keretében a dohányzás – alkohol - drog negatív hatásáról.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítéletmentesség).
- Érdekérvényesítő tevékenység a diák-önkormányzati munkában osztály és iskolaszinten.
- A tolerancia és elfogadó magatartás gyakorlása.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a média kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Követelmény:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és az elsősegélynyújtás fogásait.
- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedés- és tudatmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

Értékelés:

- Az egészséges életmódra nevelés területein a pedagógus, a család és környezet biztosít folyamatos visszajelzést.
- A visszacsatolás megerősíti a helyes- és elmarasztalja a helytelen viselkedéselemeket.

c) A családi életre nevelés

Feladat:

A családi életre nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység - eszköz:

- A magatartás meghatározó eleme legyen a nemi szerepek szocializációja.
- Az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálva.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás, anyagi háttér, egzisztencia).

Követelmény:

- Legyenek tisztában azzal, hogy a szerelem kiteljesedése a szexualitás, amelynek fontos feltétele az egymás iránt vállalt felelősség és hűség.
- Legyenek ismereteik arról, hogy a nemi érés a pszicho-szexuális fejlődés ütemében eltér, ezért a korai nemi kapcsolat hátránnyal járhat.
- Tudatosuljanak a partnerkapcsolatokkal, helyes párválasztással és családtervezéssel szemben támasztott követelmények.

Értékelés:

- Visszajelzés a pozitív, mintaszerű magatartásformákra. Az illetet sértő magatartás korrigálása.

2.16.6. Egészségismeretek

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

a) Egészségismeretek

Feladat:

Az egészségismeretek témaköreinek hatékony átadása, aktív tanulási módszerekkel történő megismerése a megfelelő készségek kialakítása érdekében.

- Az egészséget befolyásoló tényezők:
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége mint közös felelősségünk.
- A gyermek jogai és kötelességei: jogtudatosság és kötelességtudatosság.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- Az egészséges pszichoszexuális fejlődés.
- A környezet egészsége.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Idő és az egészség, alvás és egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.

Értékelés:

- Csoportos és egyéni beszélgetések alkalmával.
- Verseny esetén iskolagyűlésen dicséretben részesítés.

b) Testápolás, személyi higiénia

Feladat:

A higiénés magatartásra nevelés, a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szokásrend kialakítása.

Tevékenység - eszköz:

- A testrészek ápolásának megtanítása, a ruházat tisztán tartása, rendszeres tisztacsere elmélyítése az osztályfőnök, védőnő és iskolaorvos bevonásával. Testnevelés órák utáni rendszeres tisztálkodás feltételének biztosítása.
- Ismerjék a tisztálkodáshoz szükséges eszközöket.
- Helyes fogápolás elsajátíttatása, rendszeres szűrésen való részvétel biztosítása.
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápoltságot, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély, külső szakmai rendezvények).
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés az elvárt kulturális szignálok (megjelenés, kommunikáció) alkalmazásán is múlik.
- A közvetlen környezet (osztályterem, iskola és környéke) tisztaságának megóvása, otthonossá tételében való aktív közreműködés.
- Rögzüljön, hogy a betegség megelőzésének fontos eszköze a tisztaság.

Követelmény:

- Tiszta ápoltságot megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után.
- Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben.

Értékelés:

- Csoportos és egyéni beszélgetések alkalmával.
- Verseny esetén iskolagyűlésen dicséretben részesítés.

2.16.7. Drogprevenció

Az egészségfejlesztési program részeként pozitív üzenetet közvetítünk a diákok felé, és indirekt módon tudatosítjuk a „Ne drogozz!” üzenetet. Az illegitim drogok megközelítése nem elkülöníthető a legális drogoktól, illetve nem leválasztható az egészség általános és különösen nem az egészség mentális, és pszichés hangsúlyú fejlesztésétől.

A tanulóknak az egészséges életmód kialakításához, fenntartásához szükséges képességfejlesztés és készségszintű viselkedéses jellemzők kialakítása jelenti magát a preventív folyamatot, az antihumánus szenvedélyektől és pszichoaktív szerektől mentes életet.

Olyan ismereteket próbálunk nyújtani számukra, amely által mind ők, mind a következő generációk - hátrányos helyzetükből kiemelkedve - hasznos tagjai lehetnek a társadalomnak, választott szakmájukban és privát életükben is sikeresen, öntudatosan tevékenykedhetnek.

Ennek részeként nagy hangsúlyt helyezünk a személyiségfejlesztésre, hiszen a kábítószeres (valamint a cigaretta, az alkohol) sokszor a kisebbségi érzés, a lelki, érzelmi instabilitás kompenzálására szolgálnak.

Kutatások szerint a tanulók egy része már az általános iskolában dohányozni kezd, és az alkohol sem ismeretlen számukra, ezért kiemelten fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkat megóvjuk a szenvedélybetegségek és a kábítószeres okozta veszélyektől.

Ennek érdekében minden tanévben szervezünk olyan előadás-sorozatot, a rendőrség kábítószer osztályának munkatársai, illetve egyéb szakemberek segítségével, amelyek felhívják a figyelmet a drogfogyasztás (és terjesztés) lehetséges következményeire, valamint elrettentésül szolgálnak a tanulók számára.

Célunk, hogy az oktatás a drogprevenció egyik színtere legyen, ezért a témakört beépítjük az iskolai tananyagba, pl. biológia, fizika, kémia, de főként osztályfőnöki órákon rendszeresen foglalkozunk a témával.

Pedagógusaink a tanórák (biológia, kémia, osztályfőnöki) keretében ismertetik tanulóinkkal ezen káros szenvedélyek veszélyeit, rövid- és hosszú távú hatásait.

Személyiségük fejlesztése közben ismertetik meg velük a „nemet mondás”-hoz való jogukat, azt, hogy ne váljanak egy káros szenvedély rabjává csak azért, mert a baráti, haveri kör ezt várja el, és esetleg kinézi a nem csatlakozót a társaságból. Fontos annak tudatosítása, hogy nem feltétlenül a kortársak véleménye a megfelelő számukra.

Intézményünkben a dohányzás, alkohol, drog és az AIDS-hez kapcsolódó készség-, képességfejlesztő, helyes önértékelésre nevelő, önbecsülést építő foglalkozásokat tartunk külsős szakemberek meghívásával. A foglalkozások nem pusztán előadások, lényeges szerepe van a tanulók által „hozott” problémák megbeszélésének, a vitának, a szituációs- és szerepjátékoknak. A foglalkozásokon a tanulók megtanulják a veszélyhelyzetet mindenkor **FELISMERNI**, megtanulnak a következményeket jól átgondolva helyesen **DÖNTENI**, ha kell **ELUTASÍTANI**, a nekik ártó dolgokat, mindenképpen **ELMONDANI**, hogy mi történt, és ha lehet, próbálják meg **ELKERÜLNI** az ilyen helyzeteket.

Célja:

- a tanulók mindenkor felismerjék a veszélyhelyzeteket,
- meg tudják különböztetni a pozitív és negatív befolyásolásokat,
- ki tudják számítani döntéseik, cselekedeteik következményét, eredményét.
- képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak is,
- konfliktushelyzeteiket úgy oldják meg, hogy abból kikerülve ne érezzék vesztesnek magukat.

Iskolai drogstratégia

Cél:

- váljon vonzóvá az egészséges, drogmentes életmód,
- ne legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat (szükséges tudatosítani, hogy a társadalom túlnyomó többsége nem használ drogokat),
- erősödjön a diákok személyiségfejlődése, és csökkenjenek a rájuk veszélyes, ártó tényezők hatásai.

Rövid távú célok:

- Az érvényes törvények, rendeletek, jogszabályok megismerése.
- A szerepvállalás deklarálása.
- A tantestület egységes együttműködése.
- Bővüljön a fiatalok tudása a droghasználatból következő negatív hatásokról.
- Fokozódjék a szakemberek (iskolarendőr, szociális segítő, iskolaorvos, védőnő) támogató együttműködése.

A segítő kapcsolatok partneri csatornáinak feltérképezése:

- szülők (család),
- szülői munkaközösség,
- iskolarendőr,
- iskolaorvos,
- gyermekvédelmi felelős,
- gyermekjóléti szolgálat,
- pedagógiai szakszolgálat,
- védőnői hálózat,
- rendészeti szervek,
- szociális segítő,
- egyházak,
- alapítványok,
- karitatív szervezetek.

Állapotfelmérés:

- Eszközei: ismeretszint felmérés, attitűd vizsgálat.
- Célcsoportjai: 7-8. osztályos diákok.

Középtávú és hosszú távú célok:

- A szülők/gondviselők tájékoztatása és bevonása, elsősorban felső tagozaton.
- Kapcsolattartás az egészségügyi szervekkel és a karitatív szervezetekkel.
- Egészségfejlesztő, drogprevenციót tartalmazó programok megvalósítása a tanulók életterein (család, közoktatás, művészetoktatás, szabadidős és sport tevékenységek, egyházi élet).

A végrehajtás színterei:

- Tantárgyi órák témafeldolgozásai.
- Tanórán kívüli foglalkozások: egészségfejlesztési verseny, szülői értekezletek, szakmai előadások pedagógusoknak, szülőknek.
- Iskolán kívüli tevékenységek: kortárs segítő előadásai, kirándulások, szabadidős- és sportprogramok.
- Programformák: filmvetítés, versenyek, vetélkedők, kiscsoportos beszélgetések, előadások, DÖK programok.

Értékelés:

- Minden tanév végén.

Felelős:

- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, biológia tanár, diákönkormányzatot segítő pedagógus, osztályfőnöki munkaközösség vezetője.

2.17. A környezeti (környezetvédelmi) nevelési elvek, nevelési céljaink

2.17.1. A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés tartalma világszerte, így Magyarországon is kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak. Az iskolai nevelés-oktatás tevékenységi rendszerét, helyi tantervünket minden területen áthatja a fenntarthatóság szemlélete, beépül az egyes tantárgyakba, ezzel lehetővé teszi és felértékeli a tantárgyak közötti integrációt. Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni adottságot, esélyt teremt minden tanuló számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátításában. Környezeti nevelésünk része a tanulók személyiségfejlesztésének, illeszkedik a mentálhigiénés nevelés feladatrendszerébe és kapcsolódik a testi-lelki egészségneveléshez is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a természet- és a társadalomtudományi ismeretek köre, az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve formálódik a tanulók értékrendje, és az életviteli szokásai.

A környezeti nevelés, felkelti a tanulók motivációját a természettudományok tárgykörébe tartozó problémák egyre mélyebb megismerése iránt. A tanulók számára életkoruknak megfelelő, releváns problémákat, életszerű helyzeteket tár fel, amelyek a tanulók kíváncsiságára támaszkodnak, és a felvetett probléma integrált szemléletű tárgyalásával, a tanulók aktív közreműködésével keresi a lehetséges válaszokat.

2.17.2. A környezeti nevelési célkitűzései

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós, sokszor váratlan helyzeteivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és maguk keressék az alternatív megoldásokat, válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a változás, a fejlődés és a környezet összefüggő rendszerét.

Célja:

- Erősítse az ember és a természet, az élő, az élettelen és a kultúra által létrehozott környezet iránti érdeklődést és tiszteletet.
 - Segítse elő a környezettudatos magatartás, attitűd kialakulását, a pozitív viszonyulást a természethez és a környezetért felelős életvitelt.
 - Támogassa a globális összefüggések megértését, a természet és benne az emberi közösségek, a társadalom harmóniájának megőrzését, fenntartását.
- A létező környezeti problémák mögött (globális felmelegedés, vízhiány, csökkenő energiakészlet, klímaváltozás) gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze.
- Fejlessze a kreatív problémamegoldó gondolkodást, a kommunikációt és az együttműködést.

Nem elegendő az egyes problémák, és azok összefüggéseinek felfedeztetése, ha nem alakul ki a problémákra adható válaszok keresésének igénye és képessége.

- Válgják meghatározóvá a környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás.

2.17.3. A környezeti nevelés sajátos értékelési formái

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra törekszünk, formáljuk tanulóink szemléletét, fejlesztjük személyiségét.

A környezeti nevelés pedagógussal szembeni elvárásai:

- Rendelkezzen mindazon ismeretekkel, tudással, kompetenciákkal és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Felkészülését hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjen fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Tanulói számára jól szervezett, együttműködésen alapuló tevékenységek során biztosítson sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjon alkalmat az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának.
- Segítse a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és szükségszerűségeinek felismerését.
- Szervezze meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsa a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.
- Segítse a rendszerszemléletű gondolkodás kialakulását.

A pedagógusok biztosítsák a tevékenységek során:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését,
- az aktivitás fenntartását és megerősítését,
- a belső motivációs bázis fejlesztését,
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését,
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit,
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére,
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére
- a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.
- olyan lehetőségeket, melyekben a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson.

Ellenőrzés-értékelés:

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének. Az egyéni fejlődési utak folyamatos követése, és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

- Az ellenőrzés bizalomra épül, és az elért tudásszint megismerésére irányul.
- Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, amely tükrözze a következő igényességet.

- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, amely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást, és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.
- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

Eredményvizsgálat:

Eredményvizsgálatunk egyes tanulók esetében az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulására, a szociális képességek alakulására, az attitűdök és értékorientáció fejlődésére, a csoporthelyzet megismerésére, a konfliktuskezelés módjára irányul.

Osztályközösségek esetében a csoportdinamika és a kapcsolatok alakulásának, a közvéleménynek, a morális gondolkodásnak, az informális kapcsolatrendszernek, a tevékenységrendszernek a megismerésére irányul.

Eredményvizsgálati módszerei:

- folyamatkövető megfigyelés,
- célzott megfigyelés,
- helyzetfelmérés (szociometriai vizsgálat),
- tevékenységelemzés,
- egyéni és csoportos megbeszélés, interjú.

A nevelői követelmények teljesítéséről az intézmény belső ellenőrzési szabályzata részletes előírásokat tartalmaz.

2.17.4. A környezeti nevelés lehetőségei

A pedagógusok diákok és szülők/gondviselők együttműködésével kialakított inspiráló tanulási környezet, az általa kínált nyitott iskola követendő mintát, értéket ad az iskolai és iskolán kívüli élet egészére. Az esztétikus, rendezett tanulási tér, a mindennapi élet megszervezése az első osztálytól segíti a tanulókat az új környezetben való eligazodásban, és felkelti a vágyukat az iskolai élethez, a munkához nélkülözhetetlen tisztaság és rend iránt. Az iskolaérett gyermek közvetlen környezetének számos jelenségével találkozott már, sok személyes emléke, tapasztalata van, de ennek olykor nincs is tudatában. A tanító dolga, hogy a mozaikszerű tudáselemeket egymás mellé illessze, rendszerezze. Az elsősök természetesen fogadják el a tanító magatartását, viselkedését, utasításait, véleményét. A tiszta környezet (beleértve a mellékhelyiségeket, az iskolaudvar állapotát is), a mozgásigény kielégítése, a szelektív hulladékgyűjtés (elemek, papír, komposztálható ételmaradékok) napi gyakorlata természetes velejárói lehetnek a tanulók hétköznapjainak. A későbbi években ez a kör bővíthet, tudatosodhat. A tanító egyben osztályfőnök is: az osztály életének szervezésében hatékonyan segítheti a környezeti nevelést (növények gondozása az osztályteremben, a környezetvédelem jeles napjainak megünneplése, kirándulások szervezése az élő természet és az épített környezet szépségének átélésére stb.) A családdal való kapcsolata lehetővé teszi, hogy közös programok szervezésével a szülőkre/gondviselőkre is hatással legyen. A környezetismeret tantárgy a valóságos környezet megfigyelésével, vizsgálatával kielégítheti a gyermeki kíváncsiságot. Felkelti a természeti jelenségek megismerésének vágyát, bemutatja az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében. Ahhoz azonban, hogy a tanítványainkban kialakítsuk a kívánt magatartásformát, erős érzelmi kötődést is létre kell hozni, mely e viselkedés egyik motivációs bázisa. Erre lehetőség kínálkozik a magyar nyelv és irodalom órákon is. Az élő

természethez, az élőlényekhez való érzelmi kötődés, a felelősségérzés itt más szempontból közelíthető meg. A versek, a történetek személyes hangon szólnak a tanulókhöz. Nagy íróink és költőink természetszeretete átsugárzik a tanulókra. Az érzelmi kapcsolat létrejöttét segíthetjük a vizuális kultúra tanítása során is. Itt is lehetőség van a természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására. Egy csigaház, mákgubó, őszi levél vizsgálata a rajzi szempontokon túl új és új kérdéseket vet fel. A természetes anyagok (gyapjú, szalma, kukoricacsuhé, méhviasz stb.) használata új érzékelési területen, a tapintáson, szagláson keresztül ad élményt a gyerekeknek. A technika, életvitel és gyakorlat, technika és tervezés órákon a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet megismerése nyújt lehetőséget a környezeti nevelés számára.

Az iskolai nevelés folyamatában támogatjuk a tanulói folyamatokra és tevékenységekre épülő, az iskola egész nevelési rendszerét átfogó környezeti nevelést, amely a globális látásmód kialakulásának alapvető eszköze. A Fenntarthatósági Témahét lehetőséget biztosít tanulóink számára a tanítás napi gyakorlatában megjelent hétköznapi tevékenységek, mindennapi jelenségek megfigyelésére és elemzésére, vizsgálatok és kísérletek megvalósítására. A környezet védelme és a fenntarthatóság érdekében szemléletformálással irányítjuk tanulóink figyelmét a téma fontosságára és személyes érintettségükre.

A jövő generációk – szűkebb és tágabb környezetükben is – környezettudatosan cselekvő emberré nevelése kiemelt feladat a fenntarthatóság területén. Mindez feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és magatartásukat erkölcsi alapelveknek tekintve, felelősséget vállalnak egyéni és közös tetteikért egyaránt.

Kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére, érzékennyé tesszük őket környezetük állapota iránt.

Valamennyi tantárgy lehetőségeit, a fogyasztói társadalom konkrét példáit felhasználjuk, az új pedagógiai módszerek bevetésével, a tanulók érdeklődésének, aktivitásának felkeltésére, a minőségi változások iránti igény kialakítására. Minden tantárgyi lehetőséget kiaknázó folyamatos munkát vállalunk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia területen.

Környezeti nevelési feladataink:

- a tanulóknál a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakulásának elősegítése,
- a természet, az ember, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,
- tanulóink együttműködő tevékenységek és aktív tanulás során ismerik meg és gyakorolják azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik,
- a tanulók az életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezet lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk épített és természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezet- és természetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

Biztosítjuk a szegregációmentességet, és az egyéni bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálását az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos feladataink:

- Ismerjük és alkalmazzuk az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítjuk a diszkrimináció mentes oktatást, nevelést.
- Biztosítjuk a befogadó, toleráns intézményi légkört mely nem enged teret a bántalmazás semmilyen formájának a köznevelési intézményben.
- Bővítjük az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket.
- Bekapcsolódunk esélyegyenlőséggel kapcsolatos programokba.

Általános cél:

- Megvalósítani a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének minden feltételét.
- Egyenlő esély biztosítása minden tanuló számára a pedagógiai szakszolgálatok igénybevételeire.
- Biztosítani a sajátos nevelési igényű tanulók integrált együttnevelését.

Feladatok az esélyegyenlőség elősegítéséért:

- A községben halmozottan hátrányos tanulókról, az őket nevelő családokról pontos információk álljanak rendelkezésre az iskolában.
- Együttműködni jelzőrendszeri partnerinkkel a hivatalos protokoll szerint.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és védelembe vett tanulók fejlesztésének, fejlődésének nyomon követési dokumentálása.
- A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő, és a sajátos nevelési igényű tanulók korai felismerése, szűrése és fejlesztése.
- A lemorzsolódó tanulók számának a csökkentése.
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása.

2.18. Jutalmazási és büntetési rendszer

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

2.18.1. Az iskolai jutalmazás formái:

Tanév közben elismerésként:

- nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

A dicséretnek kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben el lehet térni.

A dicséretnek fokozatossága a következő mechanizmust követi:

- három magatartás/szorgalom nevelői dicséret után a negyedik magatartás/szorgalom nevelői dicséret helyett osztályfőnöki dicséret következik,
 - három magatartás/szorgalom osztályfőnöki dicséret után a negyedik magatartás/szorgalom osztályfőnöki dicséret helyett igazgatói dicséret következik.
- Tanév végén az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók esetén

- könyvjutalom a kitűnő tanulmányi eredményt elérőknek,
- könyvjutalom az osztályfőnök javaslata alapján,
- oklevél jutalom adható az osztályfőnök javaslata alapján, melyet a tanévzáró ünnepségen vehetnek át a tanulók.

Oklevél jutalom az alábbi teljesítményekre adható:

- kiváló tanulmányi eredmény,
- példamutató magatartás és szorgalom,
- példamutató magatartás,
- példamutató szorgalom,
- közösségi munka,
- kiváló sporttevékenység,
- diákönkormányzatban végzett munka,
- jó tanulmányi eredmény
- énekkari munkáért.

A 8. évfolyam végén:

- oklevél és pénzjutalom a legkiemelkedőbb tanulmányi eredményt elérőknek külső támogatásból is adható,
- könyvjutalom a sport területén végzett több éves munkáért, szaktárgyi teljesítményért, az énekkarban vagy a diákönkormányzatban végzett kiemelkedő munkáért.

A dicséreteket írásba kell foglalni és a szülő/gondviselő tudomására kell hozni.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

Az iskolai szintű versenyek első helyezettei oklevelet és könyvjutalmat, a második és harmadik helyezettek oklevelet kapnak.

Kiemelkedő eredménnyel végzett tanulóink az alábbi elismerésben részesülhetnek:

Nevelőtestületi dicséret:

Felterjesztő: osztályfőnök

Döntési mechanizmus:

- a döntésre jogosultakat az igazgató hívja össze,
- a döntésre vagy az alsós, vagy a felsős nevelők közössége jogosult,
- a döntésre jogosult közösségnek hivatalból tagja az igazgató vagy valamelyik helyettese,
- a nevelőtestületi dicséret a döntésre jogosultak 2/3-ának „igen” szavazatával lép életbe.

A felterjesztéshez szükséges:

- legalább három igazgatói dicséret,
- megyei szintű versenyen, vetélkedőn elért 1-6 helyezés
- országos versenyen elért 1-20 helyezés

- olyan súlyú elismerésre méltó cselekedet, amelyik lehetővé teszi, hogy a fokozatosság elve figyelmen kívül hagyható legyen.

A nevelőtestületi dicséret kiadásához a legalább három igazgatói dicséret mellett a felsoroltak közül legalább még egynek teljesülnie kell.

Kihirdetés:

- A kihirdetésről az igazgató gondoskodik.

Jutalmazás:

- a tanévzáró ünnepségen a nevelőtestületi dicséretben részesülő tanuló könyvjutalmat kap a dicséret tényét tanúsító oklevéllel,
- az osztályfőnök bejegyzi a dicséretet a törzskönyvbe, a bizonyítványba és a naplóba.

Igazgatói elismerő oklevél

Igazgatói elismerő oklevél adományozásának szabályozása a következő:

Igazgatói elismerő oklevelet 8. évfolyamot befejező tanuló kaphat.

Adományozó: igazgató.

Az adományozás feltétele:

- a tanuló 4 éven át folyamatosan segíti az intézmény közösségét munkájával
- részt vesz az iskolai programokon, azok előkészítő és utómunkáiban
- Közösségi munkájával példát mutat társainak.

Az igazgatói oklevél létszámmegkötés nélkül adományozható.

Kihirdetés:

- a ballagási ünnepségen, amelyről az igazgató gondoskodik.

Jutalmazás:

- a ballagási ünnepségen az igazgatói oklevélben részesülő tanuló oklevelet és 5 000 Ft-os vásárlási utalványt kap.

Díszoklevél

Díszoklevél adományozásának szabályozása a következő:

Díszoklevelet 8. évfolyamot befejező tanuló kaphat.

Felterjesztő: 8. osztályos osztályfőnök.

Döntési mechanizmus:

- a döntésre jogosultakat az igazgató hívja össze,
- a döntésre a felső tagozatos nevelők közössége jogosult,
- a döntésre jogosult közösségnek hivatalból tagja az igazgató és a helyettese,
- a díszoklevél a döntésre jogosultak 2/3-ának "igen" szavazatával lép életbe,
- a döntésre az év végi osztályozó értekezleten kerül sor.

A felterjesztés az alábbi kategóriákban történhet:

- 8 évig kitűnő tanulmányi eredmény,
- kiváló tanulmányi eredmény,
- kiváló sportteljesítmény,
- kiváló művészeti tevékenység,
- kiváló közösségi munka.

A felterjesztéshez szükséges:

- az osztályfőnök és a szaktanárok ajánlása

Kihirdetés:

- a ballagási ünnepségen, amelyről az igazgató gondoskodik.

Jutalmazás:

- a ballagási ünnepségen a díszoklevélben részesülő tanuló oklevelet, a tanévzárón jutalomkönyvet kap.

Czabán-díj

A Czabán-díj adományozásának szabályozása a következő:

A Czabán-díjat a Nagyszénási Czabán Samu Általános Iskolából egy, a 8. évfolyamot befejező tanuló kaphatja meg.

Feltesztő: az osztályfőnök.

Döntési mechanizmus:

- a döntésre a nevelőtestület közössége jogosult,
- a döntésre jogosult közösségnek hivatalból tagja az igazgató és helyettesei,
- a döntésre jogosultakat az igazgató hívja össze,
- a Czabán-díj adományozása a döntésre jogosultak 2/3-ának „igen” szavazatával lép életbe,
- döntésre az év végi osztályozó értekezleten kerül sor,
- több jelölt esetén a döntésre az intézmény felső vezetése jogosult.

A feltesztéshez szükséges:

- 8 éven át kitűnő tanulmányi eredmény,
- tanulmányi, művészeti és sportrendezvényeken az **iskola képviselőjében** nyújtott kiemelkedő teljesítmény,
- az iskola közösségi életében végzett példamutató tevékenység.

Kihirdetés: A ballagási ünnepségen.

Jutalmazás: díszoklevél, mely tartalmazza az osztályfőnök laudációját és emlékplakett.

2.18.2. Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szóbeli figyelmeztetés,
- nevelői intés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatói intés,
- fegyelmi eljárás alapján:
 - tantestületi megrovás,
 - tantestületi szigorú megrovás,
 - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetve megvonása (szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozhat),
 - áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, iskolába (más iskolába történő áthelyezés előtt meg kell állapodni az átvevő iskola igazgatójával).

A büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára tekintettel - el lehet térni.

A büntetések fokozatossága a következő mechanizmust követi:

- három magatartás/szorgalom nevelői intő után a negyedik magatartás/szorgalom nevelői intő helyett osztályfőnöki intés következik,
- három magatartás/szorgalom osztályfőnöki intő után a negyedik magatartás/szorgalom osztályfőnöki intő helyett igazgatói intés következik.

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő/gondviselő tudomására kell hozni.
A jutalmazási és büntetési fokozatok tartalmát, a fokozatok közötti átváltás rendjét igazgatói utasítás formájában rögzítjük.

A tantárgyi tanterveket a Pedagógiai program 3., 4. és 5. kötete tartalmazza.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV MÓDOSÍTÁSÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban a szülői szervezet – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményt nyilvánított és az abban foglaltakkal egyetért, melynek tényét a szülői szervezet elnöke tanúsítja.

Nagyszénás, 2023. 08. 30.

SZMK elnök

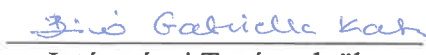
A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban a Diákönkormányzat – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményt nyilvánított és az abban foglaltakkal egyetért, melynek tényét a Diákönkormányzatot segítő pedagógus tanúsítja.

Nagyszénás, 2023. 08. 30.

DÖK segítő pedagógus

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban az Intézményi Tanács – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményt nyilvánított és az abban foglaltakkal egyetért, melynek tényét az Intézményi Tanács elnöke tanúsítja.

Nagyszénás, 2023. 08. 30.

Intézményi Tanács elnöke

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestülete/szakalkalmazotti értekezlete 2023. augusztus 29-én elfogadta és az intézmény vezetője jóváhagyta. Az elfogadás és jóváhagyás tényét az igazgató az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Nagyszénás, 2023. 08. 30.

Igazgató

A Pedagógiai Program módosításával az intézményvezetőjének előterjesztése után a fenntartó Békéscsabai Tankerületi Központ egyetértése alapján érvényes, hitelesítő aláírásával tanúsítja.
Békéscsaba, 2023.

Bánki András
Tankerületi igazgató

KIEGÉSZÍTÉS

„EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben

A projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumok ismeretében az intézményünk által kiválasztott szakmai programok tananyagát, módszertanát a helyi tantervünknek megfelelően felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú vagy az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.”

intézményvezető-helyettes

Nagyszénás, 2019. október 1.